

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Megint komédia készül

Debrecen, szeptember 20.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága e hó végén készülni megtartani rendes őszi közgyűlését, amely talán utolsó őszi közgyűlése lesz az államosítás előtt. A tárgysorozaton igen sok közigazgatási ügy szerepel, olyan ügy, amely a vármegyét, a vármegye városának és községeinek életét a legerősebben érdekli, amely igazán életbe vágó kérdés. És ime mindezek a kérdések együttvéve és összesen sem keltenek annyi érdeklődést s nem hoznának be a megyegyűlésre annyi törvényhatósági bizottsági tagot a megyéből, mint az a most felszínre erőszakolt kérdés, amely nincs is tárgysorozaton és ha a józan gondolkodás parancsol még valamit, nem is fog ott szerepelni.

Ez a borzasztó fontos kérdés, amelyért egyesek időt, fáradságot nem kímélnek az, hogy Hajdúvármegye újból bizalmatlanságot szavazzon Tisza István grófnak és a kormánynak. Még hála az ellenzéki egek urának még nem kialakult dolog ez a bizalmatlansági törekvés, de már hirtelen jár néhány nyugtalan vérű ember, akinek más dolga nincs, s aki egyéb belső érték híján érvényesülni nem tudván ezzel az üres kintlódással akar jelentőségre szert tenni, ha csak egy napra is, agitál már ez irányban.

Nem valószínű, hogy ez a politikai téren való akarnokság, sikerre fog-e vezetni s a kétes dicsősége meg lesz-e ezeknek a politikai megyeieknek. Nem valószínű, hogy meglesz, mert már a legutolsó bizalmatlansági indítványt is csak nagy nehézséggel sikerült keresztül erőszakolni s már ez a májusi bizalmatlansági indítvány is megbukik, ha a munkapárti tagok csak egy kissé is komolyan veszik akkor a dolgot és szervezkednek. Nost ez az akkor hiányzott szervezkedés most megtörténhetik és az ellenzéki néhány ur további mozgolódása esetén meg is történik és a legutóbb mutatkozott 30 főnyi ellenzéki többséget, majd a munkapárt fogja produkálni.

De hagyjuk ezt! Nem ezekre a momentumokra kívánunk rámutatni. Sokkal fontosabbra mint arra, vajjon meg lehet-e, vagy nem a bizalmatlansági indítványt csinálni. És amikor más momentumokra gondolunk, két fontos dolog kerül előtérbe.

Az egyik az, hogy a vármegyei élet fejlesztésének, a községek és rendezett tanácsú városok közgazdasági és közigazgatási életének elősegítésére kell inkább törekedni, mint ilyen hiábavaló, gyakorlati s még elvi jelentőséggel sem bíró határozatok órákon át tartó kínos meghozatalával.

Kétségtelen, hebizonyított dolog, hogy

a vármegyék életképtelenek, a fejlődés iránt érzéketlenek s ma már nem is a konzervativizmusnak, hanem egyenesen a maradiságnak fészkei. Közgyűléseik emlékeztetnek egy-egy régi módi színjátékra, mint ha az emberek nem a mai élet forgatagából sodródtak volna bele a közgyűlés termébe, ahol a levegő is olyan régi, olyan penészes, öreg. Közgazdasági harcok dülnek idekűnn, ipari, kereskedelmi kérdések izgatják az embereket, nagy kulturmozgalmakban, szociális élethálál küzdelemben törnek egymásra barátok, testvérek, rokonok. A vármegye közgyűlési termébe azonban ezeknek a zaja nem hat be. Ezek a harcok, küzdelmek, törekvések szószólót ott egyáltalán nem vagy kuriozumként találunk csak. A vármegye városai hatalmasan nyomasztó gondokkal küzdenek. Amelyik fejlődni tud, vagy ahhoz elég anyagi ereje van, fejlődhetik a vármegyétől, amelyik pusztulásnak indult, pusztulhat a vármegyétől — ott bizony nem tördnek vele: ott az állam, ott a kormány, segítsen az.

Pedig hát mennyi, de mennyi az, amiben segíthetne erkölcsi erejével, ha mással nem, a tisztelt vármegye.

A másik körülmény bekapcsolódik éppen a most mondottakba. A vármegye reá bizza községeire és városaira, hogy éljenek meg úgy, ahogy tudnak és segítse

ŐSZI KALAPUJDONSÁGOK FEKETÉNÉL.

Resid effendi.

(Apróságok Vámbéry Armin életéből.)

Mark Twain mondja, nem vicc a nemes telivér paripának magasra ugrani, de a bolha az igazán erős állat, mert az a nagyságához viszonyítva százszor magasabbra tud ugrani, mint a paripa. Az az ut, amelyet Vámbéry Armin megfutott a maga gyöngé, sánta lábával, ugy-e óriási nagy ut, ha a kiinduló pontból nézzük. Egy földhöz ragadt, szegény, sánta kis dunaszéradahelyi zsidógyerek, aki a szó szoros értelmében koldusmódra, mások napról-napra való könyörületességéből tanulta ki az iskolát. Most pedig, mikor átlépett a halhatatlanságba, mi minden van a háta mögött. Egy más, mindennél fontosabb tehetsége is volt: az élni tudás olyan mértéke, amely csak a legritkább emberben van meg. Nem elég a képesség, használni is kell tudni. Hány tehetséges embert látunk, aki nem megy semmire az eszével, mert nem tudja mire és hogyan használni. Az a kis emberke mindig, minden helyzetben tudta, mit kell csinálni. Ennek ragyogó példája az ő dervis élete ázsiai útján.

Ázsiai útjára 1862 március havában indult el Vámbéry. Trapezuntig hajón, onnan Teheránig ösvéren és gyalog utazott. Ezen az utrészén még mint igazhíttű török ur, Resid effendi néven szerepelt. Teheránban 1863 március 28-án csatlakozott egy karavánhoz, mely Mekkből hazatérő bokharai zarándokokból állott. Ezekkel ment a Kaspi-tóig, ahol egy turkomán hajóra szállva eljutott az asuriai, gömistenei és etreki nagy turkomán táborokba. Majd egy khivai karavánhoz csatlakozva husz napig járt a klfivai sivatagban, ahol előtte európai ember még nem járt. Megfordult a vérengző Szaid Mehemed khán udvarában is: a khán, ha csak sejtette volna is, hogy európai emberrel van dolga, menten lefejeztette volna. Huszonnégy napi bokharai tartózkodás után Szamarkandból visszafordult és 1864 január havában visszerkezett Teheránba.

Vámbéry kolduló dervis-öltözetben utazott. Teherántól kezdve Közép-Ázsia felé. „A sorsomba való belenyugvás nehéz munkája — írja — néhány napig tartott csupán. A mi a külsőt illeti, a dervisizmus ingó és ingatlan járulékaival, a szennyel, stb.-vel csakhamar

megbarátkoztam. Ruhám egy szőrujjasból állt, melyet ing nélkül viseltem meztelen testemen s egy számtalan földtarabból összeállított felöltőből, melyet kötelekkel kellett magamhoz erősítenem. Lábamat rongyokba tekergettem, fejemet egy óriási turbán alá dugtam, mely nappal esernyőül, éjjel feivánkosl szolgált. Hasonlóul a többi zarándokhoz, én is egy nagyterjedelmű Koránt tettem a zsebembe tölténytáska gyanánt.”

Azonban korántsem volt elég maga az állöltözet, sem a szokások és a török-tatár nyelv tökéletes ismerete; vigyázni kellett arra is, hogy soha még arcizmainak egy mozdulatával se árulja el magát. Hogy ez mily nehéz dolog volt, elgondolhatjuk, hogy mi európaiak másként eszünk, iszunk, alszunk, ülünk és állunk, mint a keletiek. Vigyázni kellett arra is, hogy érzelmeit soha el ne árulja. „Utazáson, — írja Vámbéry, — mindig érdekeltebb, mindig feszültebb és izgatottabb az ember, mint egyébkor: kimaradhatatlan már most azon erőfeszítés, mellvel mi európaiak leküzdeni iparkodtunk a kíváncsiságot, hámulatot s egyéb kedélynyilvánulásainkat, szemben a minden iránt közönyös, alélt kele-

Megérkeztek az őszi férfi divatujdonságok,

melyből a legelegánsabb uröltönyök, felöltők, és átmeneti kabátokat készítek és készítem a legelegánsabb alkalmi ruhákat, u. m.: zsakot, smoking- és szalonöltönyöket, uri emberek részére viselő magyar öltönyöket, bármely korszakbeli díszmagyarruhákat, továbbá vasuti és katonai egyenruhákat.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek szabályszerűen, de a legelegánsabb kivitelben szereltetnek fel.

Prelovszky Andrásnál
Debreczen, Kossuth-u. 4.

Negyedmilliót örökölték a derecskei tüzőltók.

Egy hagyatéki bonyodalom vége.

A napokban igen érdekes hagyatéki bonyodalom nyert befejezést. Fráter Barnabás, biharmegyei alispán közbenjárására befejezést nyert a Haranghy-féle örökség ügye, amely közel negyedmilliót örökséget jutott a derecskei tüzőltóknak.

Igen érdekes örökségi eset ez, amelyről még egyáltalában nem értesült a nyilvánosság.

Haranghy Jenő jómódu és előkelő földbirtokos volt Derecskén. Kézpénze, háza, földjei voltak. Agglegény életet élt s már jó tíz évvel ezelőtt elhatározta, hogy vagyonát közölcökre hagyja. El is készítette a végrendeletét s ebben általános öröksévé a derecskei önkéntes tüzőltó-egyletet tette meg. Haranghy Jenő valamikor maga is tüzőltóparancsnok volt s intelligens ember létére sajnálkozással látta, hogy a tüzrendészet ügye mennyire el van hagyatva. Tudta, hogy ennek oka jórészt az anyagi eszközök hiányában keresendő s ezért egész vagyonát a tüzőltóegyletre testálta. Egyik nővérének juttatta amíg él a haszonélvezeti jogot; annak halála után minden a tüzőltókra száll. A végrendelet végrehajtójául Fráter Barnabást nevezte meg, akihez évtizedes barátság fűzte.

Az oldalági rokonok azonban nem voltak megelégedve a végrendelettel. Igényekkel léptek fel s már-már az a veszedelem fenyegett, hogy porre kerül a sor és baiok keletkeznek a nemeseleu hagyatéki körül. Fráter Barnabás alispán azonban közbevetette magát és Haranghy Jenő két férfitörökönával sikerült megegyeznie olyképpen, hogy az egyik rokon tizenhatezer korona, a másik meg kilencezer korona készpénzt fog kapni. Ezt a megállapodást elfogadták s így ennek az összegnek a levonásával a negyedmilliót hagyatéki a derecskei tüzőltókra jut.

A nem mindennapi hagyatéki dolgában Fráter Barnabás alispán, a végrendelet végrehajtója így nyilatkozott tudósítónk előtt:

— A Haranghy-féle örökség ügyét tényleg sikerült békésen lebonvolítani. Az öreg

— Minálunk azért nem törődnek a tudománnyal, mert mindent a politika nyel be. A politikában emésztődik meg a magyar energia, amellyel pedig nagy feladatokat lehetne megvalósítani a kulturális munkában. Persze, az általános társadalmi életre is kihat ez a hibánk. Mi még ott tartunk, hogy azt fürkészi egyik ember a másikban, hogy miféle nemzetiségből eredt és mi a vallása? Az előbbi fürkészetes a legnagyobb tévedéseket és igazságtalanságot rejti magában, mert a tudományos kutatás már megállapította, hogy a magyar keverék nép — még az angolnál is keverék. Eddig is tudományos meggyőződéssel hangoztattam, hogy a magyar nyelv nem a finn-ugor nyelvcsaládból, hanem a töröktatárból származik.

Világnézete is egészen fiatalos volt, megirigyelhetné tőle bármelyik radikális gondolkodású ifju.

— Megkérdezte egyszer tőlem — mesélte az öreg gróf Andrassy Gyula. — hogy mi a véleményem az ő ösenek származásáról. Azt feleltem neki: Nekem az az ember is, akit Andrassy-nak hívnak, meg az is, akinek Ignác a neve — teljesen egyenlő. Én csak az embert nézem az emberben, semmi mást.

Vámbéry Ármin helyének betöltése az egyetemen, nyugdíjba vonulása alkalmával sok gondot okozott. Tudniillik Vámbéry helyét nem tölthette be egy ember, mert a nagy orientalista három különböző nyelvet, a törököt, arabust és perzsát tanította az egyete-

ur igen tekintélyes derecskei földbirtokos volt s már tíz évvel ezelőtt tudatta velem, hogy a vagyonát a derecskei tüzőltó-egyesületnek óhajtja hagyományozni. A haszonélvezeti jog a nővééré, de már ő is tul van a hetvenen. Az ő elhunytával jut az egyesület a pénzhez. Az oldalági rokonság: egyik fivére Pusztatoldon és egyik testvérének fia elfogadták a békés megegyezést, különben sem emelhetek magas igényeket, mert ők annak idején, midőn a bátyiuk — Haranghy Jenő — örökölt, szintén megkapták az osztályrészüket. A huszonöt ezer koronát most akarjuk kölcsön venni s ha a kölcsön sikerül, az örökösöket kifizetjük. Az tény, hogy a derecskei tüzőltóság ügye ezzel a tekintélyes hagyatékkal nagyon szép fejlődésnek fog indulni.

A nagyváradai püspök Debreczenben

(Étkezés automobilon. — A figyelmes egyházfejedelem. — Látogatás a notabilitásoknál. — Pápai áldás a templomban. — Nyolcszázötven lelket bérmál a püspök.)

Széchenyi Miklós gróf a nagyváradai r. katolikus egyházmegye püspöke ma délután fél két órakor Debrecenbe érkezett, hogy holnap debreceni híveit pápai áldásban s mintegy 850 lelket a bérmálás szentségében részesítsen. — Kiséretében érkeztek Loposny Gyula kanonok, az egyházmegye irodaigazgatója és Bréhm Lőrinc, a püspök titkára. A helybeli római katolikus papság, élén Groh Ferenc prépost kanonokkal a plébánián fogadta az érkező egyháziót, aki a harangok zúgása közt vonult be a városba.

A püspök fogadtatásánál Széchenyi Miklós gróf külön kifejezett óhajára minden ünnepies külsőséget és megillető diszt mellőztek, mert a figyelmes egyházfejedelem az idej gazdasági megrázkódásra való tekintettel, nem akart híveinek költségeket támasz-

tani. Éppen ezért elmaradt a szokásos banket is s csak a papság között költötte el ebédjét kíséretével a püspök.

Délután fél négy órakor Széchenyi Miklós gróf a városban látogatást tett a következő notabilitásoknál: Domahidy Elemér főispánnál, Kovács Gyula alispánnál, Kovács József polgármesternél, Baltazár Dezső református püspöknél, Materny Lajos ág. ev. főesperesnél, Weér György dr. és Gajzágó Béla dr. táblai tanácselnököknél, Uharik Béla máv. üzletvezetőnél, Kulín Imre kir. törvénytudományi elnöknel, Berzeviczy Béla huszárezredesnél, Berg Hermann báró huszárnagynál, Papp János gör. kat. esperesnél, Váczai János, a római katolikus egyház főgondnokánál, Unger Gusztáv nyug. kuriai bíró, a róm. kat. iskolaszék elnökénél, Stanczer Ferenc nyug. egyetemi tanárnál, Lestyán Adorján udvari tanácsos kir. közjegyzőnél, dr. Irinyi Istvánné, a Szent Erzsébet nőegylet elnökénél, a piarista rendházban és a Svetits-intézetben.

Ma este a plébánián vacsora volt, melyen néhány világi tagja is részt vesz a debreceni katolikus társadalomnak, holnap, vasárnap pedig a város notabilitásai meghívót kapnak a püspök tiszteletére rendezett ebédre, amely szintén a plébánián lesz.

Vasárnap reggel kilenc órakor a helybeli iparosság egyházi díszben fogadja a püspököt a templom lépcsőjén. Ez alkalomra Debrecenbe érkezik Grócz Béla főesperes-kanonok, kinek vezetésével a helybeli papság segédkezik az ünnepi misén. Majd a püspök mond csendes misét, azután pedig pápai áldást ad a gyülekezetre, majd prédikációt mond. Végül mintegy 850 lelket részesít a bérmálás szentségében.

Széchenyi Miklós gróf püspök délután fél öt órakor Debrecenből Budapestre utazik, kísérete ugyanakkor visszatér Nagyváradra.

Irodalom

(-) Emléki. (Költemények.) Irta: Könyves Tóth Kálmán. Méla akkorddal vezeti be vaskos és ihletett percekben született kötetét a költő. Mint a sarkutazó, ki mérhetetlen távolságok ismeretlen rögeit felkutatni indul, szívében az átszellemülés érzésével áll szembe korával és valami kifejezhetetlen megindultság borong tekintetén, homlokán. Pedig a hangja tüzes, mint a perzselő nap, az érzései tiszták, akár a hainali harmat s a fiatalság dallamos zengéje cseng mindenik szavából Könyves Tóth Kálmánnak, a magyar poéták Nesztorának. Hetvenhét esztendőjével vállán úgy áll ebben a kötetben, mint egy harcok tüzeiben edzett fiatal gladiátor, akinek erőtől duzzadó mellében lobogó indulatok, tüzes harci vágyak kergetik egymást s ösztönzik újabb győzelemre. Fiatal ennek a kötetnek minden strófája, forradalmi mindenik sora, akár a hazafias nekilendülés, akár a szerelem forró tavaszi dallamai szólnak belőle az olvasóhoz. És minden gondolatából a szépség, a kellem és a finom szentizálás árad. Becses „emlék”, melyet őszinte szeretettel fogadnak mindazok, akiknek számára íródott ez a tartalmas, nívós és meleg kötet.

(-) Magyar Naptár. Az orsz. ref. lelkészegyesület minden esztendőben kiadja a Magyar Naptárt, hogy így a hívek közé olcsó, változatos és mégis irodalmi színvonalon

Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

Álló naptárt juttasson. Ez évben a Magyar Naptár közelebb áll a debreceni közönség szívéhez, amennyiben egyik helybeli lelkész Uray Sándor szerkesztette az 1914. évi Naptárt, kinek sikerült a ref. lelkészi kar színe-javát munkatársul megnyerni. A lapunk nyomdájában finom ízléssel kiállított naptárt több debreceni vonatkozású illusztráció is kedvessé teszi. Így pl. közli Könyves Tóth Kálmán 50 éves írói jubileuma alkalmából az agg poéta sikerült arcképét, az Árpád-téri templom képét stb. A naptár 40 fillérért kiadó hivatalunkban kapható. Melegen ajánljuk olvasóinknak. A naptár a Kálvineumnak jövedelmez.

A király Gödöllőn.

Hogyan készültek a fogadtatásra.

Hírül hozták az újságok, hogy a király szeptember huszadikán Budapestre jön s az egész őszi időnyt gödöllői várkastélyában fogja eltölteni. A királyi vadászotthon lakói ugyancsak hozzáfogtak a felséges gazda fogadásához. A szőnyegek előkerültek s megkezdték annak az öt szobának dekorálását is, amelyben a király gödöllői tartózkodása alkalmával lakik.

A nagy előkészületeket azután — amint most itt megtudom — megzavarta egy Bécsből jövő távirat, amely szerint őfelsége az idén nem fog Budapestre jönni. Gödöllőn erre a hírre félbehagyták ugyan a lázas munkát, de csak feltételesen, mert számítanak arra, hogy a király visszavonja elhatározását. Sokszor megtörtént, hogy a bejelentett őszi látogatást Bécsből lemondták, de a felség később mégis eljött s ezért a táviratot nem veszik ott komolyan. Sőt egészen biztosan gondolják, hogy az agg király az idei őszt mégis Gödöllőn fogja tölteni, csak szüneteltetik egyelőre az előkészületeket a költségek megtakarítása céljából.

Legutóbb két esztendővel ezelőtt látogattott el oda az uralkodó, amidőn is négy hetet töltött a gyönyörű kastélyban, amely idő alatt nagyon visszavonultan élt. De a felség udvartartása is igen szerény Gödöllőn, mert Paar gróf, Bolfras báró hadseregében kívül mindössze még egy szárnysegédből, Kerzl udvari orvosból, egy pár udvari tisztviselőből és szolgaszemélyzetből áll a király kísérete.

Azelőtt természetesen más idők jártak ott is... Erzsébet királyné idejében mozgalmassabb volt az udvari élet a királyi kastélyban s azonkívül Ferencz József szíveskedésű vadászszíntere a főúri vendégeket ugyancsak vonzotta a kies fekvésű Gödöllő vadakkal gazdag erdőibe. De most a felség részére csak öt szobát hoznak rendbe. Csak a szórakozásokat szüntette be az agg király, előbbi munkarendjét azonban még ma is változatlanul betartja. Gödöllőn reggel öt órakor kel föl a király; fürdésre és öltözködésre mindössze csak félórát szán s ebben kedvenc komornyikja, Eduard Ketterl segítkezik neki. Azután megreggelizik. Reggelije orvosi rendelés szerint vagy teából, vagy kávéból áll, amelyhez egy kis vaját is felszolgálnak. Hat óra után meglátogatja őt az udvari orvos, ki mindennap katonai pontossággal egy negyed óráig marad benn az ősz uralkodónál. Félteve őri a király egészségét s ilyenkor reggelenként ugyszólván Kerzltől függ őfelsége napirendje. Ő mondja meg, hogy szabad-e az uralkodónak aznap sétálni, kocszni menni, hogy megnyit szabad dolgoznia és mit szabad ennie. Ha az orvos eltávozik, akkor a felség visszavonul dolgozószobájába, ahol tíz órakor fogadja Bolfras báró és Paar gróf hadseregét és Daruváry kabinetirodafinök jelentéseit. Ez sokszor egy teljes órát is igénybe vesz, amely után a király fáradhatatlanul folytatja munkáját. Íróasztalától ritkán csalja ki a szép idő, de akkor is mindössze csak egy negyed-órát tölt el a parkban, hová egvedül indul sétára.

Sokszor megesik, hogy éppen akkor magyar parasztleányok dolgoznak a parkban és őfelsége szívesen áll velük szóba, nyájasan elbeszélgetve a gereblyéző, szepegő nőikkel...

Villásreggelizni nem szokott a király, csak néha, néha kíván meg délelőtt egy csésze aludtjejet. Az ebédidő pontban egy órakor van és tart délután két óráig. Amióta idősebb a király, szerényebb lett a menu. Levesen, kéthárom fogáson kívül egy kis tészta és gyümölcs kerül még a király asztalára, amelyen egy-két fajtájú finom boron kívül a sör sem hiányzik, amit szeret a felség. Az ebédet részt vesz a két hadsegéden kívül egy szárnysegéd és Daruváry kabinetirodai főnök. Ebéd után ismét magára hagyják a királyt, ki ezt az időt sem tölti el pihenéssel.

Az uralkodó sohasem sziesztál ebéd után, hanem már két órakor siet be a dolgozószobájába és ha csak az orvos meg nem enged neki egy kis sétakocsizást, ki sem mozdul onnan este hét óráig, amikor már vacsorára jön össze előbbi hűvel, akikkel ilvenkor munka után vidáman beszélget. Általában a vacsoránál élénkebb a hangulat s ugyszólván ezt az időt használja fel a felség pihenésre.

Az időrend tehát a megszokott a felség életében, csak a lefekvésben történt egy kis változás; azelőtt tíz órakor tért nyugovóra a király, most pedig már fél kilenckor menekül a hálószobájába.

Lovagolni mostanában nem is szokott s végtelen nagy vadászszíveskedéséből is csak annyit maradt meg, hogy nagyvárosba kimegy egy kis vaddisznóra, az előbbi fenséges szarvaslesés helyett. Az idők elrobtogtak, az agg király egészségét féltve őrzik s ilvenkor a szarvaslesés gyönyörű holdsugaras idején nyugodtan pihen az erdő...

Exhumálás a bárándi temetőben.

A karczagi véres kaland. — A feleség lovagja tizenhétszer rálött a férjre. — Hová lett a golyó?

A bárándi temetőbe tegnap délelőtt kiszállt Kolb Géza nagyváradi helvetes vizsgálóbíró, dr. Fisch Áron és dr. Gerő Sándor törvényszéki orvosok és Hanzély Károly irodatiszt jegyzőkönyvvezető, hogy a szolnoki királyi törvényszék rendeletére egy alig egy hónapja elföldelt holttestet exhumáljanak. Rákosi Géza neve állt annak a sírnak a fejfáján, amelyet a bizottság felbontani rendelt el.

Rákosi Géza bárándi földmivelő gazda augusztus 24-én halt meg. Karczagról már 6-án hozta a testében a halált okozó golyót. Rákosi Géza, aki verekedő virtusáról közismert a környéken, különváltan élt a feleségétől; illetőleg az asszony hagyta ott az urát és beköltözött Karczagra. Szép volt Rákosiné és fiatal, természetesen csakhamar akadt egy férfi, aki jobban megbecsülte, mint a férje. Krajesulics János udvarolgotott a bárándi asszonykának. Május elején azonban Rákosi Géza megtudta, hogy a felesége Karczagon éli a világát. Elutazott Karczagra, hogy haza hozza az asszonyt, a menvecske azonban nem akarta folytatni a házasságot; jobban ragaszkodott a lovagiához, aki egykönnyen nem is mondott le az asszonyról.

Amikor Rákosi Géza erőszakosan is magával akarta cipelni a feleségét, Krajesulics revolvert rántott és valóságos golyózáport röpített a férjre. Tizenhétszer lőtt a boldogtalan férjre, aki konflisba vágta magát és elmenekült a lövöldöző ember elől. Egy golyó azonban mégis behatolt a lapocka alatt a testébe. Rákosi Budapestre vitette magát a klinikára, ahol sokáig élet-halál között lebegett. Röntgennel vizsgálták, de a golyót nem tudták felfedezni. Végre is az erős szervezete győzött. Golyóval a testében, de gyógvultan elhagyta a klinikát és visszatért Bárándra.

A szolnoki törvényszék a napokban akar-

ta tárgyalni Krajesulics bűnügvet. A tárgyalásra beidézték Rákosi Gézát is, aki azonban nem jelenhetett meg, mert augusztus 27-én meghalt. Mivel valószínű, hogy a benne levő golyó okozta Rákosi halálát, a törvényszék elhalasztotta a tárgyalást és elrendelte holttestének exhumálását.

Tegnap hantolták ki Rákosi holttestét. A törvényszéki orvosok közel két óráig boncolgatták az oszlásnak indult holttestet, de a golyóra nem akadtak rá. Az orvosok véleménye az, hogy a golyó csontba forrt. Végül anélkül, hogy Rákosi Géza halálának okát megállapították volna, a holttestet visszafektették a koporsójába és újból elföldelék.

Döntő határozatok a diakonissza-képző ügyében

Pályázat a diakonissza-otthon vezető lelkészi állására

A Debreceni Független Újság már többször megírta volt, hogy az egyetem létesítése tárgyában a kormány és a tiszántuli egyházkerület között megkötött szerződés értelmében az egyetemen kapcsolatos kórházban az ápolónői szolgálatok ellátása biztosított a diakonisszák részére. E célból még annak idején megindult a mozgalom, hogy a tiszántuli egyházkerület, mint a debreceni református egyház vezetősége körében az-iránt, hogy Debrecenben diakonissza-képző és diakonissza-otthon létesíttessék.

Csak nemrégiben a debreceni egyház is elismerésre méltó nagylelkűséggel szavazott meg évi 4000 korona hozzájárulást a diakonissza-otthon fenntartása céljaira.

Most az egyházkerület vezetősége elkezdett látni az idejét annak, hogy a diakonissza-képző megteremtése iránt a kezdeményező lépéseket megtegye. E tárgyban Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf főgondnok elnökielte alatt ma bizottsági ülés volt a főiskola kis tanácsstermben, mely a diakonissza-otthon sürgős felállításának szükségességét kimondotta, hogy az egyház képzett diakonisszákkal állhasson majd a megnevezendő egyetemi kórház szolgálatára. A diakonisszák előzetes kiképzésére ugyanis legalább egy pár év kell.

Kimondotta továbbá a bizottság, hogy egy diakonissza-otthon vezető lelkészi állásra pályázatot hirdet. A megválasztandó lelkész 1914. január 1-én foglalja el állását, de ugyanakkor hét hónapi külföldi tanulmányuttra küldetik s idehaza 1914. szeptember 1-én kezdi meg működését.

A diakonissza-képző egyelőre a református ispotály-telepen lesz elhelyezve; de az egyetemi kórház terveit már úgy készílik, hogy ott a diakonisszák kényelmes és modern otthont nyernek.

Akik a diakonissza intézményt ha csak távolról is ismerik, tudni fogják, hogy mily áldásos szolgálatokat tesznek ők különösen a betegápolás mezején; amennyiben a diakonisszák alapos és mélyreható kiképzetésük-nél fogva, a betegeknek nemcsak testi gondozását látják el a legtökéletesebb szakszerűséggel, — de mint művelt lelkű nők, a betegek lelkével is törődnek s minden felekezeti törekvéseken felül állva, a lelkeket éppen a legnehezebb órákban vigasztalják, a csüggedés mélységeiből felemelik. Hogy kik azok a diakonisszák, azt csak azok tudnák igazán elmondani, kiket valaha diakonisszák ápoltak.

Igaz örömmel üdvözölhetjük tehát Baltazár Dezső dr. püspököt és nagynevű munkatársát, Degenfeld József gróf főgondnokot, kik a diakonisszák idehozatalával Debrecen közönségének s az egyetem ügyének örök időkre nagy szolgálatot tettek.

BORSAJTÓ

és SZÓLÓZÚZÓ gyártmányainkat ajánljuk a t. szőlősgazdák figyelmébe. DEBRECZENI VASÜNTÖDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG Debreczen, II., Hadházi-u. 22. Alapított 1882-ben.

Tolvaj rendőrirtok

Az áruló ötkoronás

Ma délelőtt *Bardócz* András rendőrbiztos zseniális taktikával derített világosságot egy lopási ügyben, melyet *Komlóssy* Pál dr. rendőrkapitány kárára követett el *Kaszás* Mihály napidíjas rendőrirtok. Kaszás a rendőrkapitány mellett teljesített szolgálatot s egyike volt a legjobb munkaerőknek. Mindenki megbízható, szerény hivatalnoknak ismerte, aki legkorábban érkezett és legkésőbbben távozott hivatalából, úgy, hogy mai leleplezése kínos konsternációt okozott kollégái és felebbvalói körében.

Komlóssy Pál, aki a rendőrbírói teendőket végzi, igen gyakran kap az iratokhoz kisebb-nagyobb pénzüsszeget. A pénzt rendszerint egy kovortába zárva helyezi fiókjába, melyet Wertheim-kulcsal zár el az illetéktelen kezek elől. Mégis többször kellett tapasztalnia, hogy a bezárt fiókot valaki dézsmálja és kisebb-nagyobb összegeket vesz ki a kovortákból. Az esetről jelentést tett *Jeney* Miklós főkapitány helyettes, büntügyi osztályfőnöknek is, aki azt a tanácsot adta, hogy az esetet tartsák titokban és figyeltessék, ki jár a fiókban.

Igy is történt. *Lestyán* Adorján kir. közjegyző házában egyik udvari részén van egy helyiség, melynek apró ablaka éppen Komlóssy Pál rendőrkapitány szobáira néz. A rendőrség ezt a helyiséget kérte át néhány napra, melyet készséggel át is engedett a háztulajdonos. Innen állott lesbe az egyik őrszem, aki szinte nem is akart hinni szemének, mikor tegnapelőtt *Kaszás* Mihály napidíjast látta a pénztartó fiók körül. Mindazonáltal jelentette az esetet *Jeney* Miklós főkapitány-helyettesnek, aki Komlóssyval közölte ezt. A kapitány a fejét esóváltta.

Tegnapelőtt azonban szeget ütött a fejébe Kaszás tulbuzgósága, aki bár negyedkettő is elmúlt, nem akart távozni a hivatalból. Gyauuja tápot kapott. Tegnap reggel ismét 14 korona került a kezébe, ezt az összeget tette ki családoknak. Előbb azonban valamennyi pénzdarábot tintával jelölte meg. A taktika pompásan bevált, reggelre egy ötkoronás eltűnt a boritékból. A szomszéd házból a rendőr látta, amint Kaszás a bezárt fiókot felnyitotta s annak tartalmából kivette a kívánt dézsmát.

Most már semmi kétség: az irtok a bűnös. Am kézzel fogható bizonyíték nem volt ellene. Ennek megszerzésére *Bardócz* András rendőrbiztos vállalkozott, aki valóban ötletesen és elismerést érdemlő taktikával szerezte meg a corpus deliktit. Ma reggel beállított *Kaszás* Mihály irtok neiéhez, akinek elmondta, hogy férje Komlóssy kapitánytól öt koronát kért kölcsön.

— A kapitány ur azonban egy hamis

pénzt talált átadni, mely az egyik jelentés mellett feküdt. Erre az ötkoronásra okvetlen szüksége van s ha az meg nem kerül, baja lesz belőle *Komlóssy kapitány urnak*. Legyen szíves, adja elő a pénzdarábot, kicséreljük egy jó ötkoronással.

A csapda sikerült. Az asszony bevallotta, hogy reggel kapott férjétől öt koronát, ezt azonban a közeli hentesboltban értékesítette már.

— Ott talán még előkerül! — mondotta Kaszásné.

Bardócz András pedig átment *Nagy* Gábor hentes üzletébe, ahol az ötkoronások között megtalálták a betintázott ötkoronást, a melyet Komlóssy Pál rendőrkapitány fiókjából vett ki a megtévedt ember. Kaszás Mihály tagadta a lopást, a bizonyítékok után azonban a rendőrség nyomban felügyelet alá vette. — Átkísértetése alkalmával ügylátszik öngyilkos szándékkal foglalkozott, mert kérte *Bardócz* rendőrbiztos, aki kariát fogta, engedje egy percre szabadon. Ezt az időt valószínűleg arra akarta felhasználni, hogy az emeletre fusson, ahonnan a földszintre vethette volna magát.

Az elővigyázó *Bardócz* azonban nem teljesítette kérését s így a hármasszámú cellába került. Ezt a cellát az „öngyilkosok börtönének” is hívják, mert itt vált meg az élettől a legtöbb fogoly.

A rendőrség megállapította a nap folyamán, hogy a Wertheim-lakattal zárt fiók a Komlóssy kapitány szobájában álló iratszekrény kulcsával is nyílik, ha ismerős ember kezeli a zárat. Így jutott Kaszás is a fiók belsejébe, melyet mindenkor csak megdézsmált, abban a hiszemben, hogy így nem fognak rájönni bűnére.

— Az ember végzete. Önorvoslás már nagyon sok egyént tönkre tett! Ha meggondoljuk, hogy a közönség milyen nagy hányada szenved gyomorbetegségekben és székrekedésben, megfoghatatlan, miért nem használják a legtermészetesebb ellenszert? Itt van hazánk *Ferencz József*-keserűvíze, mely Középeurópa valamennyi ásványforrása között oldó és elvezető sókban a leggazdagabb. A valódi *Ferencz József*-viz hashajtó hatása tehát, elmentésben a mesterségesen készült szerekkel, már egy kis adag (átlag egy fél borospohárnyi) használata után nagy biztossággal bekövetkezik. Dr. V. Leube tanár, a német birodalom egészségügyi tanácsának világhírű tagja, megállapította, hogy a természetes *Ferencz József*-keserűvíz semmiféle kellemetlenséget nem okoz, még akkor sem, ha véletlenül túl nagy adagokban használják. Oly esetekben is, amikor irriált belü betegről van szó, a budai *Ferencz József*-gyógyvízzel fájdalommentes székelés érhető el. További bizonyítványok és használati utasítás az üvegcimkén található; gyógyszertárakban, drogériákban, valamint fűszerüzletekben is kapható. Vágja ki ezen közleményt és ismertesse meg másokkal is!

Magyarok Berlinben.

A kivándorlás nyomorultjai.

Berlin, szeptember 13.

Egy barátom, aki magyar anyanyelvén kívül németül és franciául beszél, azonkívül gyorsírást is tud, hónapok óta állás nélkül van a hatalmas nagy Berlinben, ahol az ipar és kereskedelem állandóan új meg új erőket követel. Nem kap állást, mert magyar. Szerettem volna tudni hogyan lehetséges ez. Így! Felmentem egy jó ismerősömhöz, aki itten Berlinben igen előkelő pozíciót foglal el. Magyar ember az illető. Most átadom a szót neki és semmit, de semmit sem fogok hozzátoldani, leírom egyszerűen a mai szeptember 6-iki délutánt. Tehát ő:

— „Kérem szépen Berlinben a legújabb kimutatás szerint ötvennyolcezernél több munkanélküli ember van. Ezek közül több mint ötezer magyar. Idegent a németek nem szívesen alkalmaznak, magyart éppen nem. Indok: a magyar szemtelen, megbízhatatlan és hazug, hanyag.”

Nem akartam elhinni, végre azután, sajnos, meggyőződtem. A miniszterium irt, hogy egy igen kitűnő bizonyítványokkal rendelkező fiatalembernek, aki igen komoly, ügyes, jó családból való, szerezzen állást. Nagynehezen sikerült. A fiatalember az első két héten páratlan szorgalmat mutatott, úgy, hogy rövidesen bizalmi állásba jutott. A következő héten négyezer márkával meglépett. Most tessék elképzelni a helyzetemet. Ezek után megfogadtam, hogy soha senkinek állást nem szerezek. Azonban annyit jártak hozzám, hogy engedtem a kérésnek és ismét elhelyeztem egy pár fiatalembert, akik egytől-egyig követték a példát, mindenütt bajt és kellemetlenséget csináltak. Kávéházakból fizetés nélkül megléptek, ez egészen magyar specialitás, akár a paprika, vagy az izléstelen „Mikosch” viccek.

A munkanélküliek azután állandóan segélyért járnak. A konzulátus csak a betegeket viteti haza, akiket itt is elhelyeznek a kórházakban, a magyar államnak már ijesztő példa képpen is haza kellene küldeni az ilyeneket, amint azt minden más állam megteszi.

Ma délelőtt beállított hozzám három magyar ögrófnak öltözött rendkívül elegáns három ur. Napok óta nem ettek, nincs semmiük. Adjak nekik fejenként tizenöt márkát, ha nem adok, feljelentenek a miniszteriumnál, hogy a munkanélküliek segélyezésére adott pénzt saját céljaimra használom föl. (Megjegyzem, hogy egy fillért sem kapok.) Nagynehezen elfogadnak fejenként 6 márkát. Délben megyek a Friedrichstrassen, kit látok a kávéház előtt, mint az én szegény, éhező honfitársaimat, megfelelő számú barátnékkal.

Csengetnek . . . Sárga arcu teljesen lerongyolódott ember lép be.

— Uram! Pesten üzletem volt, onnan kiüldöztek, két hónapja vagyok állás nélkül csak annyit tudnék összeszerezni, amennyi a hazautazáshoz szükséges, és csak annyi maradjon, hogy a kis fiának egy üveggolyót

Biomalata. Biomalz

kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mindazok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorúlnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszertárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

vihessek ajándékba, megígértem szegénynek, várja a szép színes üveggolyót . . . Allásom lesz Pesten okvetlenül, kaptam levelet.

Minden szavát írással bizonyítja. Kap egy pár jó szót és egy márkát. Elmegy . . . és a kis fiú várja a szép színes üveggolyót . . . Alig tette ki a lábát, ismét csengetnek, egy száználmas külsejű ember jön be. Uiságiró, az egész jövője attól függ, hogy most Pozsonyba utazzon, adjon husz márkát, megküldi, ő is írást mutat, sőt egy elsőosztályú vasuti szabadjegyet. Sir, szégyeli magát, de hiába, élni csak kell! (Hát élet ez?) Még nemrég állásban volt, elbocsátották, mert magyar. Félnek tőlük, mint a bélpoklostól. Kap utiköltséget, elmegy. Vajjon mikor ér célhoz?

Az illető ur rám néz, elfordul, sir. „Pedig már megszokhattam volna, ez mindennap így megy.“ És csak magyarokkal. Ez nem mese, ez szomorú valóság. Nem tettem semmit sem hozzá. Sőt! Ez volt a szeptember hatodik délutánom, amelyet soha, de soha nem felejték el.

Tessék kivándorolni!

(1.)

Az áruló szerelem

A pénztáros kisasszony betétkönyvei

Szatmárról jelenti tudósítónk: Szenzációs szélhámosnak nyomára jöttek rá az elmúlt heten a nagybányai csendőrök. Egy háromszáz koronás betörésben indították meg a hó elején a nyomozást s egy huszonkétezer koronás sikkasztást derítettek ki. *Vértes és Krämmer* nagybányai butorkereskedő cég följelentést tett a nagybányai csendőrségen, hogy a múlt hó 30-án ismeretlen tettesek betörték üzletükbe és Wertheim-kassájukból 300 korona készpénzt elloptak. A csendőrségi nyomozás során rájöttek, hogy a betörést a cég két tanonca, Hofmeister Márton és Lukács László követték el, akik az elloptott pénzt a Zazar-patak medrébe ásták el.

A fiatal tolvajok a vallatás során elmondták még azt is, hogy Szklezerik Jenő kárpitos-segédnek segítkeztek butorok ellopásában, aki az elloptott butorokat értékesítette és nekik is adott némi honoráriumot. Szklezerik azonban tagadta a terhére rótt cselekményt s hogy tagadásának nagyobb bizonyítékot adjon, elővett zsebéből egy ezerkoronás bankjegyet és megmutatta a csendőröknek e szavak kíséretében:

— Nem vagyok én lopott holmira szorulva, van nekem pénzem, amennyi kell!

A csendőrök érdeklődésére azután Szklezerik elmondotta, hogy Szatmáron lakik kedvese, *Maruska* Erzsinek hívják és ez annyi pénzt ad neki, amennyi kell. E vallomás alapján a csendőrök felkeresték Szatmáron *Maruska* Erzsébetet, aki a Megyesi István borkereskedő üzletében volt pénztárosnő. A gyanúsítás ellen élénken tiltakozott *Maruska* Erzs, sőt alkalmazója, Megyesi is, mert pénztárosnőjét, aki nyolc éve volt nála, nagyon pedáns, megbízható leánynak ismerte. *Maruska* Erzs azonban hosszas vallatás után bevallotta, hogy nyolc éven keresztül állandóan lopkodta a kasszát s az elloptott pénzt bankokban helyezte el. Meg is találtak 10.400 koronát a Szatmári Népbankban és a Gazdasági és Iparbankban, amelyet *Maruska* Erzs Székely Eliz és Székely Böske névre helyezett el. A további nyomozás során megtalálták a pénztároskisasszony szekrényében fehéreneműi közé rejtve hétezerhétszáz koronát.

A kétségbeesett pénztároskisasszony ekkor *Fejes* István dr. ügyvédhez sietett és kérte, hogy vállalja el védelmét. Az ügyvéd megígérte a védelmet abban az esetben, ha minden lopott pénzt visszaad. A leány fogadkozott, hogy minden pénzt visszaadott, mire a

károsult Megyesi megbocsátotta bűnét. Elbocsátotta ugyan szolgálatából a hűtlen pénztároskisasszonyt, de megbüntetését nem kívánta. Már úgy volt, hogy csendben el lesz intézve a dolog, mikor Megyesi értesült, hogy a leány még 2500 koronás betétkönyvet tartogat, amivel meg akar szökni Amerikába. — Erre azután megtette Megyesi a feljelentést az ügyészségen pénztárosnője ellen, aki visszavélve a beléje helyezett nagy bizalommal, nyolc év alatt huszonkétezer koronát sikkasztott. A feljelentés nyomán azután a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte *Maruska* Erzsit, aki egy szegényebb uricsalád megtévedt gyermeke.

Tisza Budapesten

A politikai élet megnyitása előtt

Lassanként közeledik az időpont, amikor ismét megindul a munka a politikában. A politikai érdeklődés középpontjában két dolog áll: a delegációk kérdése és a közigazgatás államosítása, amely két kérdéssel a kormánynak már az őszi ülészek megnyitásával foglalkoznia kell.

A politika eseményeiről tudósításunk a következő:

A közigazgatás államosítása.

Tisza István gróf miniszterelnök hétfőn Budapestre érkezik és kedden együtt lesz a fővárosban a kabinet valamennyi tagja. Csütörtökön miniszteri tanácskozást tartanak, amely fontos ügyekben fog dönteni.

Az első nagy jelentőségű ügy a közigazgatás államosításának kérdése. Beavatott helyről nyert információ szerint befejezett dolog, hogy a kormány törvényhozásilag még az ősszel keresztülviszi a részletes államosítást. A belügyminiszteriumban már napok óta siürri tanácskozás folyik *Sándor* János belügyminiszter személyes vezetésével. Ezekben a tanácskozásokon dolgozzák ki a részleteket azokhoz az alapelvekhez képest, amelyeket *Tisza* István gróf miniszterelnök és *Sándor* János belügyminiszter legutóbb Geszten megállapítottak.

A közigazgatás tervezett reformjára való tekintettel a kormány most már végképp szükségesnek látja, hogy a vármegyei tisztújítást elhalassza. Ehhez képest alkalmasint mindjárt az első képviselőházi ülések egyikén rövid törvényjavaslatot fognak előterjeszteni arról, hogy a megyei restaurációkat egy évre elhalasztják, illetve a megyei tisztviselők man dátumát egy évre meghosszabbítják.

A rendkívüli közös kiadások.

Bécs, szeptember 20. Az év vége felé összeülő delegációk foglalkoznak majd azokkal a rendkívüli kiadásokkal, melyeket a lezajlott külpolitikai válság tett szükségessé. A hadügyminiszter beszámol majd a tett rendkívüli intézkedésekről és ezzel kapcsolatban kérni fogja a delegációkat, hogy ennek költségeit utólag szavazzák meg.

E rendkívüli kiadások egy része a hadügyi költségvetés rendes hiteleinek keretében nyer fedezetet és csak egy részét fogják, mint rendkívüli hitelt, a költségvetésbe beilleszteni. Ilyen módon a tulajdonképpeni többkiadás nem lesz oly nagyszámú, mint eleinte hitték.

Ennek ellenében azonban a haditengerészet fog újabb követelésekkel fellépni. Első sorban felhatalmazást fog kérni a delegációktól, hogy a most építés alatt levő dreadnought elkészülését gyorsíthassa, hogy a dreadnoughtokat legalább egy évvel korábban vonják be a szolgálatba. A tengerészeti vezetőség ezenkívül felhatalmazást kér, hogy a Monarch-hadihajó-osztály pótlására szükséges új dreadnoughtok építését egy évvel korábban

kezdhesse meg, mint tervezték, mert a többi földközi tengeri állam szintén sürgeti a flotta-fejlesztését és Anglia 1914-től kezdve hat újabb dreadnoughtot küld földközi tengeri flottájának megerősítésére.

Krobotin közös hadügyminiszter és *Hazay* Samu báró honvédelmi miniszter ma Gesztre utaztak.

Bécsi jelentések szerint ez az utazás a létszámemeléssel van kapcsolatban.

Moziképen

a kolozsvári csónak-tragédia

Botrányok a rendőri nyomozás körül

A vizsgálat erősen folyik a kolozsvári mozi-tragédia tárgyában s mára már elkészült a filmnek az a része, amelyen *Imre* Erzsí vizbeugrásának egy részét mutatja.

A tragédia körül éles konfliktus is keletkezett a kolozsvári rendőrség és *Janovics* Jenő dr. igazgató közt, mert egy rendőrtisztviselő a hírlapírók előtt azt a kijelentést tette: a színgazgatót is felelősség terheli, mert olyan szerződést kötött színészeivel, hogy tartoznak mozifelvételre közreműködni. Ez azonban hivatalos uton cáfolatot nyert és *Janovics* is hazugnak nevezte a rendőrséget, mire *Hadady* főkapitány a bünyügyi osztály által tett könnyelmi kijelentést visszavonta és bocsánatot kért.

Tegnap este megérkeztek Kolozsvárra a szörnyű tragédiáról készült moziképek. — *Polik* Dezső, a Pathé-cég alkalmazottja az esti gyorsvonattal érkezett vissza és vele jött az a rendőrfogalmazó is, aki felment a fővárosba, hogy mint hatósági tanu, jelen legyen a felvett képek előhívásánál. Elhozták a képeket is és ma átadták a vizsgálóbíróknak.

Polik Dezső a szenzációs eredményről a következőket mondotta tudósítónknak:

— Reggel fél nyolckor érkeztem Budapestre, ahol a kolozsvári rendőrségtől kiküldött tisztviselővel az üzletbe mentünk. Én a rendőrtisztviselő jelenlétében haladéktalanul hozzáfogtam a felvétel negatív előhívásához. Hangsúlyozom, hogy az egész előhívó műveletet elejétől végig néztem a hatósági tanu. Délelőtt háromnegyed tizenkettőre elkészült a negatív. Ekkor a pozitív elkészítéséhez fogtam. A pozitív elkészítése száradással együtt pontosan két óra tíz percnyi időt vett igénybe. Munkámat befejeztem, bevágtuk magunkat az üzlet előtt ránk várakozó autóba s 2 óra 25 perckor már ismét vonaton ültünk Kolozsvár felé. Ezeket csak a lázas postamunka jellemzésére mondom el. Huszonnégy óráig egy percig sem pihentünk.

— Az előhívott pozitívon, amennyire vetítés nélkül meglehetően állapítani, a szerencsétlenül járt *Imre* Erzsí a révész ítszó rendezővel, *Vanyillal* együtt körülbelül negyvenkét hosszúságig rajta van. Ez a negyvenkét hosszúság körülbelül 52 képet, időben kifejezve husz másodpercig tartó akciót jelent. Ez a husz másodperces, vagyis negyvenkét hosszúságnyi pozitív, a filmnek az a része, mikor a csónak már lecsuszott a lejtős gáton s a csónakban ülők már a vízbe ugrottak. Tehát a tragikus végű *Imre* Erzsí *Vanyillal* együtt a pozitív szerint körülbelül 20 másodpercig állt a vízben. Az is kivehető, mikor *Imre* Erzsí elindul uszni. Ezután a képkereső már elfordult erről a részről s így a gép nem örökítette meg a dráma további részét. Hogy az uszásból hogyan lett halálküzdelem, azt nem örökíti meg a film.

Az előhívásnak ez a szenzációja azt igazolja, hogy *alaacsony*, *mellig sem erő vízben állott a kiugrás után s csak később uszott be a veszedelmes örvénybe.*

Tegnap a munkáspénztár is megindította a balesetvizsgálati eredményt. Délelőtt *Kun* Béla helyettes igazgató és *Jócsák* Kálmán

POLLÁK SAMU

vizvezetési és csatornázási szerelő, a „Háztulajdonosok Egyesületének“ szerződéses vállalkozója.
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 43. SZÁM. :: TELEFON 656. SZÁM.

Készít: Fürdőberendezéseket, fagymentes klozeteket, kutakat és kagylókat, valamint minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legmesszebbmenő garancia mellett. ←

titkár megjelentek a színházban, ahol Janovics igazgatóval és Parlagi Lajos főpénztárossal tárgyaltak. A tárgyalásokon azt számították, hogy milyen járulékok illeti meg az Imre Erzsébet hozzártatóit.

Nem szűnik a kolera

Ujabb megbetegedések a délvidéken

A rettenetes rém, az ázsiai kolera még mindig terjedőben van különösen a délvidéken, ahol mind nagyobb mértékben szedi áldozatait. A legujabb megbetegedésekről tudósításunk a következő:

Lugos, szeptember 20. *Néramogyoród* községben a kolera újult erővel tört ki. Ugarkovics György 50 éves és Pihátovics Anna 23 éves leány koleragyanus körülmények között megbetegedtek. — *Szokolár* községben Gruja Miklós 26 éves és Gruja Demeter 55 éves munkások betegedtek meg. Meghaltak koleragyanus tünetek között Laudach Jakabné és Braila Demeter 75 éves napszámos. — *Gyám* községben Pallós Miklós csendőrmester betegedett meg és még tegnap délután meghalt. A csendőrmester szakácsnője, ugy látszik, szintén megkapta a betegséget, tegnap összeesett és haldoklik. A kolerafertőzött községekbe Bézsán Jenő járványorvost küldték ki tegnap Lugosról.

Anina, szeptember 20. Schreiber József 58 éves gyári munkás megbetegedett. A legszigorúbb óvintézkedéseket tettek meg a kolerajárvány elterjedésének megakadályozására, mert a bányamunkások között fellépő járvány katasztrófa kimeneteli lehet. A bozovicsi járásban levő *Táborfalván* egy megbetegedés történt; Mária Péter tizenkét éves gyermeké. — *Nagylaposnak* községben szintén terjed a kolera, három újabb megbetegedés fordult elő és pedig Jovancal György 12 éves, Lala Demeter 11 éves gyermekek és Balázs Dimitru 62 éves ember betegedtek meg.

Temesvár, szeptember 20. *Móricziöld* (Temesmegye) nagyközségben koleragyanus körülmények között megbetegedett Dürner Péter. Másnap az egész család szintén ágy-nak esett.

Zombor, szeptember 20. Bácsbodrog vármegyében a kolerafertőzött *Szenttamás* községben, ahol napok óta újabb megbetegedések nem voltak, két nappal ezelőtt megbetegedett Horváth Mihályné háztartásbeli asszony. — Tegnap meg is halt. — *Obecsén* Bakik Lyuba ács és Gavrity Rádó napszámos betegedtek meg gyanus körülmények között. Gavrity Rádó tegnap meghalt. Az alispán intézkedésére *Csurog* községet feloldották a zár alól, mert közel egy hete újabb megbetegedés nem fordult elő.

A belügyminiszterium hivatalosan jelenti: A bácsbodrogmegyei Szenttamáson 4, Óbecsén 2, a torontálvármegyei Melenczén 2, a krassószörényvármegyei Néramogyoródon 1, Szokoláron 3, Nagylaposon 3, az ungvármegyei Csapon 5, a beregvármegyei Szentmiklóson 3, Kanorán 2 és Ujdávidháza 2 koleragyanus megbetegedés fordult elő.

Kovács József polgármesterhez ma a következő távirat érkezett a legutóbbi megbetegedésekről:

Polgármester

Debrecen.

A bácsbodrogmegyei Temesinből 1, Kölpényből 1, Szenttamásról 1, a torontálmegyei Kumánból 2, a temesmegyei Deliblátról 1, a krassószörénymegyei Nagylaposokról 4, Szokolárról 2, a beregmegyei Kamováról 2, Rákócziállásról 3, Oroszvégről 1, Felsővereckéről 3 megbetegedést jelentettek.

Belügyminiszter.

Akadályok a honvédlaktanyák építése kérdésében

Nem kell Tóásó Pál a miniszternek

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése a tavasszal nagy harcok után *hét millió korona költséggel honvédlövassági, honvédtűzészeti és honvédgyalogsági laktanya építését mondta ki.*

Nagy harc előzte meg annak a kérdésnek eldöntését is, hogy a tervezéssel kit bizzon meg a közgyűlés. Végre is abban állapodott meg a törvényhatósági bizottság, hogy a tervezéssel Tóásó Pál fővárosi építész bizzák meg, aki beadványában és röpiratokban is azt hangoztatta erős öndicséretetek közepe, hogy Magyarországon ő az egyedüli laktanya szakértő, aki százezreket fog a katonasággal szemben a tárgyalások folyamán megmenteni a városnak.

A tárgyalások a honvédségi kiküldöttekkel meg is indultak s tudvalevően már igen sok dologban megegyezés is jött létre. Akkor azonban egyszerre a hely kérdésében — tudvalevően a Nyulasi gyeptel jelölték ki e célra — megakadt a dolog s *talán még ma sincs eldöntve, hogy alkalmas-e vizenyös talaja miatt a Nyulas, vagy sem.* De egyéb nehézségek is támadtak időközben a laktanyaépítése ügyében.

Tóásó Pál szóval és írásban erősen hangoztatta, hogy a katonaság rendesen nem fizeti meg kellően a férőhelyekért a megfelelő bérösszeget s éppen azért van ő reá szüksége a városnak, mert ő kitűnően ismeri a beszállás-törvény kaeszkaringós utjait és így megvédi a várost a katonaság kapzsúsága, vagy tudja az ég milyen tendenciájú eljárásának következményei elől.

Ezek a szóbeszéddek azután nagyon is illetékes helyen jutottak tudomásra. *Maga a honvédelminiszter, Hazai Samu báró altábornagy szerzett azokról tudomást és a legnagyobb haraggal és a legerélyesebb hangon tiltakozott amaz inszINUACIÓ ellen, mintha katonái, vagy minisztériuma olyan irányban működne, hogy az ellen Tóásónak Debrecen városát meg kellene védenie.*

— Kikérem magamnak — tiltakozott a honvédelmi miniszter — hogy minisztériumomról ilyen fölfogás hangozzék el. Minisztériumom mindig a törvény értelmében jár el és a városoknak kárát egyáltalán nem akarja.

A honvédelmi miniszternek haragja és megsértett önérzete állott most már utjába a kaszárnyaépítés további fejleményeinek és — fővárosi tudósítónk jöhelyről nyert információja szerint — *Hazai Samu báró egyáltalán nem akart többé Tóásó Pállal erről a kérdésről tovább tárgyalni.*

Akik a dolgok állását nem tudták, csodálkoztak azon, hogy a laktanyák építésének kérdése, amelyet éppen katonai részről forszíroztak, most a honvédelmi minisztérium miatt késlekedik. Pedig a dolog ma úgy áll, hogy a fölemelt létszám miatt megnövekedett legénységet ma sem tudja a város elhelyezni s tudvalevő a legutóbb bekövetkezett intézkedésekből, hogy csak ideig-óráig tudott a ta-

nács éppen nem megfelelő helyiségekről gondoskodni. A laktanyák építésének kérdése oly sürgős volt és sürgős még ma is, hogy a terv szerint a *honvédlövassági laktanyákat már ez időn meg kellett volna kezdeni s jövőre már készen át kellett volna adni.* Persze ebből most már semmi sem lehet.

Tóásó Pál személyén és dicsekvésin megakadt az egész dolog s nincs kizárva, hogy *jövőre a honvédlövasságnak helye sem lesz Debrecenben.*

A közgyűlési határozat, amellyel Tóásót megbízták a tervezéssel és amelyben a díjait állapították meg, felebbezés folytán, meg a miniszter vagyoni felügyeleti jogának érvényesítése miatt is fölkerült a belügyminiszterhez, amely a napokban döntött e kérdésben és a *közgyűlési határozatot nem hagyta jóvá.*

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a belügyminiszter kérdéses döntését már le is küldték Debrecen városához, ahova az már meg is érkezett, vagy minden valószínűség szerint a legközelebbi napokban leérkezik.

E döntés szerint a belügyminiszter *kifogásolja a Tóásó Pál részére megállapított magas díjakat, azok összegét igen nagyra tartja.* Ugyancsak nem fogadja el a közgyűlési határozat amaz érvelését, hogy a mérnöki hivatal nem rendelkezik kellő műszaki erővel ahoz, hogy a laktanyaépítés dolgát elvégezze és erre vonatkozóan azt mondja, hogy ez esetben *egészsítse ki a város a mérnöki hivatalt olyan műszaki erővel, amelyeknek beállításával ezt a munkát elvégezni tudják.*

Kétségtelennek tartjuk, hogy a határozat fölötti belügyminiszteri döntés meghozatalába *befolyást gyakorolt a honvédelmi miniszter Tóásó Pál ellen elfoglalt álláspontjának érvényesítése is,* ami lényegében most azt eredményezte, hogy a *laktanyaépítés ügye odakerült vissza, ahonnan kiindult s hogy Debrecen városa e fontos kérdésben kezdhet mindent előlről.*

Tóásó Pál dicsekvései ellen különben szakkörökben is sokszor kifogást tettek már és mikor a debreceni röpcédulákhoz hasonló reklámleveket bocsátott ki Kolozsváron is, nemcsak a napi sajtó, de az építőiparosok szaklapja is kikelt ellene és nem a leghízelgőbb jelzőkkel és kifejezésekkel illette.

Ez azonban az ő privát ügye, de jellemző a vállalkozóra, aki most Debrecen laktanyáinak ügyét is elrontotta s a kérdést, amely mindinkább sürgősebb lesz, ki tudja milyen messzire visszavetette.

Közoktatás

Elektrotechnikai előkészítő és dynamókezelői tanfolyam a fémipariskolában. A debreceni m. kir. állami fémiparizsakiskolában október hó 1-én szerdán veszi kezdetét az elektrotechnikai előkészítő tanfolyam. Célja az, hogy a hallgatókat az elektrotechnikai alapismeretekbe bevezesse és a november hó közepén kezdődő dynamógépkezelői tanfolyam sikeres elvégzését megkönnyítse. A dynamógépkezelői tanfolyamon való felvételnél előnyben részesülnek azok, kik igazolni tudják, hogy az előkészítő-tanfolyamot sikeresen elvégezték, vagy a bevezető alapismereteket már más úton elvégezték. Az elektrotechnikai előkészítő tanfolyam el-

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb kézimunkák a legolcsóbb árban. TELEFON 288. SZÁM

méleti és gyakorlati órái szombat kivételével naponként este 3—9 óráig és vasárnap d. e. 8—10 óráig tartatnak. A tanfolyam hét héttig tart és végeztével a hallgatók vizsgát tesznek. A vizsgát díjmentes. A tanfolyamra jelentkezni lehet folyó hó 25-től kezdődőleg naponként este 7 órakor a fémipari szakiskolában (Széchenyi-ut végén) I. emelet 12. számú teremben, hol ide vonatkozó egyéb felvilágosok is nyerhetők.

A patriárka tragédiája

A hivatalos jegyzőkönyvek

A szegény Bogdanovics patriárka rettenetes tragédiája alig izgatja már a kedélyeket. A feledés fátyola borul az ő végzetére is, amely heteken keresztül tartotta lázas izgatottságban úgy az országot, mint Gastein fürdő-közönségét. A patriárka eltűnt és valószínű, hogy holtteste sem kerül elő többé az Ache patakából, amelynek zugó árjába belezuhant.

Hivatalos irás szól ma már Bogdanovics patriárka tragédiájáról. A hivatalos irást Böcksteinban vették föl. Jelen voltak: Wallner dr. cs. és kir. járásbíró, Wotava jegyző, Vujics Vilmos dr. protoszindulus Karlócáról, mint a görög-keleti egyház budai püspökének, Zubkovic György dr.-nak tejhatalmu megbízottja, Vaszilievics Emil dr., az eltűnt patriárka sógora, Berndl Rudolf, a bécsi rendőrfőkapitányság megbízottja, Gerlich Ferenc és Habenberger Károly esendőrörmes-terek és Hillerbrand Vince Károly mérnök.

Tárgy: Helyi szemle felvétele Böcksteinban, azon a helyen, ahol az eltűnt patriárka állítólag lezuhant.

A jegyzőkönyv a következőket állapítja meg:

A helyzetet rekonstruálva: a patriárka a fentemlített padtól, ahol csokoládét fogyasztott, a sötétben elindulva, eltévesztette az utat s ahelyett, hogy az Ankogelaussicht felé vivő utra tért volna, balra fordult a bizonytalan erdei utra és a sziklára jutott. Így vagy belfelől megkerülte a sziklát a keskeny vadászfutó s itt érte a baleset, vagy a szakadékon keresztül ért a sziklatetőre s innen lezuhant a sötétben. A lezuhanó test súlya alatt törött el a szikla alján át vivő korhadt deszkapadló. Itt fenmaradt a patriárka kalapja, amelyet Pacher ács a padló deszkái alatt megtalált. A patriárka teste a padlóra zuhanva, esés közben irányt változtatott s ennek következtében nem az Ache partjára, hanem a vízbe esett.

A lezuhanás színhelye oly módon alakult hogy itt egy merénylet elkövetése merőben valószínűtlennek látszik.

A helyszíni szemle alapján a legvalószínűbbnek látszik, hogy a lezuhanás oka sze rencsétlen véletlen volt, amely a patriárkát a veszélyes téves utra vezette.

Ezután a tanuvallomások következnek. Négy tanut halgattak ki: Pacher Péter ácsot, aki a patriárka kalapját megtalálta, Blummel Péter vendéglőst, aki átment a kis padlón, mielőtt a patriárka teste azt összetörte volna, Beckert Vilmost, aki látta ott a patriárkát és Berndl Rudolf bécsi detektívét.

Ezek az irások szólnak Bogdanovics patriárka tragédiájáról.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 21-én, vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Urai Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Szabó Lajos s.-lelkész, az ispotályi templomban Polgár Gyula s.-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókereti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkereti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Frigyes főherceg lemondása.** Bécsből táviratozzák: Mint a Zeitz jó forrásból értesül, Frigyes királyi herceg, gyalogsági tábornok, hadseregfelügyelő és az osztrák land wehr főparancsnoka, aki tegnap délelőtt külön kihallgatáson jelent meg a királynál, ismét arra kérte a királyt, hogy egészségi okokból mentse föl a katonai szolgálat alól. A király elhatározását még nem tudják, de azt hiszik, hogy a király helyt fog adni a kérésnek. Hir szerint Frigyes királyi herceg távozása után Schikofszky gyalogsági tábornok is nemsokára megválna állásától.

Frigyes királyi herceg nyugalomba vonulásáról pár hónappal ezelőtt már volt szó, amikor egyidejűleg István Viktor királyi herceg, a tengernagy is beadta az állásáról való lemondását, több más királyi herceggel együtt. Akkoriban e lemondási híreknek a forrásai úgy tüntették föl a dolgot, hogy Ferenc Ferdinánd királyi herceg, a trónörökös mellőzte a szóban forgó királyi hercegeket. Hogy egyszerre több királyi herceg érezte magát fáradtnak és egyszerre többen kívántak megválni a katonai szolgálatától, ez mindenesetre gyanus volt, mert köztudomású, hogy a hadseregben a királyi hercegeket a szolgálattal nem szokták tulságosan megerőltetni. Ha azonban a tömeges nyugalombavonulás el is maradt, részletekben, úgy látszik, mégis csak igaznak bizonyul a királyi hercegek elkedvetlenedéséről szóló hír.

— **Béke.** Konstantinápolyból táviratozzák: Hivatalosan közlik, hogy a határ végleges megállapítására vonatkozó jegyzőkönyvet a török és bolgár delegátusok aláírták. A jegyzőkönyv aláírása után a delegátusok tegnapi ülésén a nemzetiségiek kérdését, a muzulmán községek ügyét tárgyalták és intézték el. Albizottságot küldtek ki, mely különböző kisebb jelentőségű kérdések megvizsgálásával fog foglalkozni. A legközelebbi ülés hétfőn lesz. A minisztertanács elhatározta a török-görög szerződéstervezet némely tekintetben való módosítását. E módosítások tervezetét a görög kormánnyal írásban fogják közölni. Resid bégnék Athénba való utazása ezáltal halasztást szenvedett.

— **Őszi idényre** a legszebb kalap- és nyakkendő-újdonságok Frank Imrénél a Dréher mellett.

— **A kecskeméti lelkészek Baltazárhoz.** A kecskeméti református egyházmegyei Lelkészei a napokban tartott ülésén a következő határozatot hozta: „A kecskeméti ref. egyházmegyei Lelkészei dr. Baltazár Dezső püspök urat kérve kéri, hogy az ORLE. elnöki állásában továbbra is maradjon meg, az elért eredményeket ne tegye kockára lemondása által, a kitiűzött nagy célokért küzdjön továbbra is nagy lelkének minden erejével. A kapott sebekre legyen balzsam a mi osztatlan szeretetünk, nagyra-becsülésünk.”

— **A Kossuth-szobor a talapzaton.** A debreceni Kossuth-szobor már a talapzatán várja a leleplezést. Kossuth Lajos történelmi alakját ma rakták fel a szobor fundamentumára, honnan diadalmasan hirdeti a magyar nemzet erejét és fejlődését. A szobor mellékalkalai is nemsokára felkerülnek s a nagy kormányzó államalkotó egyéniségét örök időn át fogja hirdetni ez a legújabb monumentális mű, melyet a hálás utódok állítottak az ujkor legnagyobb fiának: Kossuth Lajosnak.

— **Az állami tisztviselők kongresszusa.** Az állami tisztviselők vasárnap és hétfőn tartják országos kongresszusukat Győrött, ahol minden tisztviselői ágazatból több százan lesznek együtt. A kongresszus legfőképpen a szolgálati pragmatikával foglalkozik, amelynek törvénybe iktatását sürgeti. A kongresszusra az állami tisztviselők debreczeni köre is több képviselőt küldött, akik Kazinczy Gábor köri elnök, egyszersmind az országos egyesület társelnöke vezetése alatt már szombaton délután odaérkeztek Győrbe. A debreczeniek közül résztvesznek: *Ádám* Lajos p. ii. fogalmazó, *Hadházi* Imre dohánygvári aligazgató, *Megyeri* Miklós adóhivatali főellenőr, *Kardos* Albert dr. főreáliskolai tanár, *Sipos* Gyula postafőnök, *Lichtmann* Márton postaelőnök, *Szabó* Lajos p. ii. titkár.

— **A budapesti egyetem megnyitása.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti tudományegyetem új rektorát és tanácsát ma délelőtt iktatták be hivatalukba. Az ünnepséget Veni sancte előzte meg az egyetem templomában.

— **Ma látható utóliára az Uránus (Korona-passage) rendkívül élvezetes műsora.** 1. Egy holdog család, természetrajzi felvétel. 2. Shanghai gyönyörű panoráma-felvétel. 3. Az őserdő érintetlen virága, megható amerikai dráma. 4. Duci bácsi mint éleli ör, pompás vígjáték. 5-6-7-8. Weisz Kóbi nászuttja, négy felvonásos eredeti bohózat, a főszerepet Hannv Weisse az új mozi-tár, a legszebb berlini színész nő játsza. Előadás kezdete d. u. 3-tól 6-ig mérsékeltén lesz állított helyárral 5-től rendes helyárral, folytonos beme-nettel.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A debreceni református egyház közönsége egyik legszebb önkormányzati jogát gyakorolta ma, midőn egyházközségi közgyűlésre jöttek össze a történelmi nevezetességű Kistemplomban az egyházközség képviselői. Egyetlen tárgya e ritkán összehívott nagy szabású gyűlésnek az volt, hogy a presbitérium, az egyház pénzügyeinek rendben tarthatása, folyó kiadásainak fedezése céljából 80 ezer korona tartalék-kölcsönt óhajt felvenni. Ehez a kölcsönvételhez adta meg egyhangu hozzájárulását illetve jóváhagyását a tegnapi egyházközségi közgyűlés.

— **Vészi József a Pester Lloyd főszerkesztője.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a Pester Lloyd társaság ma délutáni igazgató-sági ülésén döntött a Pester Lloyd főszerkesztői állásának betöltése ügyében. Választása a kitűnő publicistára, Vészi Józsefre esett, aki ideiglenesen már néhány hónapja betölti ezt az állást. Vészi József hivatalosan október 1-től kezdve lesz a Pester Lloyd főszerkesztője.

— **Csak Török-pezgőt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

**MANDEL
LIPÓTNÁL**

!! Egységárak !!

12-16-20-24

korona

Fehérműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz-utca 63.
Telefon szám: Főüzlet 11-57. sz. Fióküzlet 732. sz

— **Laborit megoperálták.** Párisból jelentik, hogy körülbelül egy héttel ezelőtt vakbéloperációt végeztek Labori ügyvéden, a Zola-pörből ismeretes híres védőügyvéden. Labori mintegy két hónappal ezelőtt fölösleges fájdalmak lepték meg, úgy hogy utját megszakítva hazatért és megoperáltatta magát. Labori állapota javulófélben van.

— **Lelekési vizsgák.** Az első lelekészkesítő vizsgálatok szeptember hó 15—20. napjain folytak le a debreceni református főiskolában. Összesen 43 vizsgázó jelentkezett, akik közül kettő csak egy tárgyból javított. A vizsga eredménye, hogy színjeles eredménnyel tették le vizsgájukat Bagoly Bertalan, Dávidházy Sándor, Farkas János, Kolozsvári Kiss László, Czirják Géza, jeles eredménnyel vizsgázott Horváth Kálmán. Elég telen osztályzatot nyertek, de úgy, hogy javíthatnak, heten, a többiek a törvény értelmében egyszerűen képesítettek.

— **Ferenczy, van-e ki e nevet most nem ismeri?** Ez a név a kabarék világában egy fogalom. Ismerik a Kárpátoktól le az Adriáig. Rendkívül sokoldalú művész, tagja volt a Vig-színháznak, a Magyar-színháznak, Nagy Endre kabaréjának, a Jardin de Parisnak, volt saját kabaréjának (Ferenczy-kabaré, Teréz-körről) s mindenütt ahol ő fellépett, uralta a színpadot, extázisba hozta a nézőteret. Ezt a kiváló nagy művészt néhány napi vendégszereplésre szerződtette Suchán Rezső az „Urnás”-színház áldozatkész igazgatója, aki minden lehető alkalmat s óriási áldozatoktól sem riad vissza, hogy kedves közönségének minél élvezetesebb estéket szerezzen. Ferenczy Károly hétfőn kezdi meg vendéglátását az „Urnás” új színpadán. Ferenczy Károly díszkrét családias jellegű műsorral szerepel, melyre egyénisége és művészi kvalitása is garancia arra, hogy az Urnás színjáráshoz fog alkalmazkodni.

— **Solingeni és angol acél zsebkések,** ollók, borotvák és nyíró készülékek olcsó szabott áron **Mentze Henrik**-nél Piac-utca 38. szám.

— **A Concours Hippique** előkészületei lázasan foglalkoztatják a rendezőseket. Főleg a vendégek tömegének elhelyezése okoz sok gondot és fáradságot, mert oly arányú idegenforgalom mutatkozik az októberi lovasjátékokra, amilyen eddig még soha sem volt tapasztalható Debrecenben. Ausztria és Magyarország minden részéből jönnek előkelő résztvevők, de Német- és Oroszország is képviselve lesz az idei Concours Hippique-en. A díjak nagyrésze már megérkezett s a jövő hét folyamán egyik Piac-utcai kirakásban lesznek közszemlére kitéve. Főleg Károly Ferenc József prezmptív trónörökös, József, Frigyes és Lipót Szalvátor főhercegek díjai keltenek feltűnést, úgy nagy értékűk, mint művészi kivitelük révén. De ezen kívül egész serege áll a legszebb díjaknak a rendezőség rendelkezésére. Az október tizenhetedik horthobági kirándulásra is nagy az érdeklődés városszerte. A rendezőség ennek a kirándulásnak a részletes tervét legközelebb teszi közzé, addig jelentkezéseket Loránt József versenytitkár fogad el, Piac-u. 16 szám alatt. Ugyanitt lakás bejelentések is eszközölhetők.

— **Öngyilkosság betegség miatt.** Vasvári János 68 éves napszámos már nagyobb idő óta betegeskedik. Hozzáartozói mindent elkövettek, hogy az öregot kigyógyítsák, azonban sem az orvosi tanácsot nem akarta elfogadni, sem a gyógyszerert nem vette be. Ennek következtében betegsége elhatalmasodott, nagy fájdalmak vették elő, melyek miatt annyira életuntá lett, hogy ma délelőtt, míg egyedül volt, az ajtófélfára felakasztotta magát. Tóth Bálint albérlője vette észre az öngyilkosságot, aki a rendőrnek jelentette az esetet, együtt levágták az öngyilkost, aki azonban már halott volt.

— **Kereskedelmi esti szaktanfolyam.** A Kereskedelmi Tanintézet esti szaktanfolyamán a beiratkozások október 1—10. napjain az igazgatói irodában történnek d. e. 11—12., d. u. 5—6. óráig. Tandij 40 korona.

— **A debreceni ref. egyházmegye tanítótestülete** ma délelőtt tartotta meg szokásos évi közgyűlését, az egyház tanács-termében. A programba vett fontos és érdekes tárgyak a tanítótestület nagy számban vonzották be a gyűlésre, melyet pontban 9 órakor Dávidházy János esperes, az egyesület tisztelt elnöke imádsággal, Dulházy Kálmán elnök pedig nagyszabású elnöki megnyitással vezetett be, reámutatván beszédében a tanítók munkásságát irányító főbb elvekre, a korszerű haladásra, mely a pedagógia terén is újabb vívmányokkal hódít. — másfelől hangoztatta a tanítók fizetésrendezésének még egyre tolódo ügyét. Az egyesület jegyzője mint referens, az egyet évi működéséről tett részletes és kimerítő jelentést. Majd Uray Gyula derecskei igazgató az igazgatótanítói állás szervezésének fontosságáról s az igazgató teendőiről tartott nagy tetszéssel fogadott eleven hangú értekezést. Végül több folyó ügyet intéztek el, s az évi költségvetést tárgyalták.

— **Egy törvényszéki bíró tragédiája.** — Máramaroszigetről jelenti tudósítónk: Csütörtökön a hajnali órákban tragikus jelenetek voltak tanui a szlatinai híd alatti komp utasai. Kevéssel azután, hogy a komp elhagyta partot, egy ember végig szaladt a híd s a híd tulsó lehajlott lábánál, mely a leszakadt partról hullott be, hirtelen beleugrott a vízbe. A part melletti sekély vízbe nem merült el s kapálózni kezdett, uszni próbált, úgy hogy a kompon levőknek, kik idejében észrevették és segítségére siettek, sikerült kimenteniök. A kimentett emberben a máramaroszigeti törvényszék egyik nagy tudású bírája, Preineszberger Jenőre ismeretek, aki egy erősebb idegroham következtében előállott öntudatlan állapotban követte el majdnem vézetessé vált tettét. A szimpatikus fiatal bírót családja a máramaroszigeti ideggyógyintézetben helyezte el s remélhető, hogy a gondos ápolás Preineszberger Jenőnek csakhamar visszaadja munkakedvét és energiáját.

— **A vásártéri Uránus nyári-színház** ma vasárnap d. u. 4 órától 6-ig mérsékeltlen szállított helyárrakkal, 6 órától, folytonos bemenettel, rendes helyárrak mellett elsőrangú mozgókép-műsorral előadást tart. A műsor kiemelkedő száma a „Weisz Kóbi nászutja” című 4 felvonásos kacagató bohózat. Okvetlen nézze meg e csodás műsort. Rendes olcsó helyárrak.

— **Katonatiszt és főpincér.** Segesvárról jelentik nekünk: Egy itteni vendéglőben borozgatót **Greilberger Ottomár** és **Fábián József** főpincér több barátjával. A cigány magyar nótákat játszott, amit egy szomszéd társaság, melyben **Eitel Albert** honvédhadnagy, **Zsigmond** erdőmérnök, **Ábrahám** joghallgató és még néhányan voltak, tüntetésnek vett. A hadnagy és társasága bementek egy külön szobába és a mikor javában szólt a zene, **egy égi magyar újság** kirepült a pincérek asztala felé. A pincérek kérdőre vonták a hadnagyot, hogy illő dolog-e egy honvédtisztnek magyar újságot elégetni? A hadnagy erre azt felelte, hogy erről a dologról majd a folyosón beszél a főpincérrel, aki ki is ment oda. A hadnagy arculította a főpincért, de a következő pillanatban a hadnagyot is inzultálták, sőt a kardját is elvették tőle. A hadnagy társasága megijedt és kérésre fogta a dolgot, de Fábián a kardot nem volt hajlandó átadni, csak akkor, ha a vele szemben elkövetett sértésért elégtelt ad. Másnap a hadnagy boesánatot is kért a főpincértől, mire az affér befejezést nyert.

— **A Debreczeni Testvér Egyesület** közgyűlést tart folyó hó 24-én, szerdán délután 4 órakor a Dóczy-intézet (Kossuth-u. 33. sz.) egyik termében. A közgyűlésre a tagokat ez-uton hívja meg az elnökség.

— **Megtámadták a szilágysági vonatot.** Szilágysomlyóról jelentik: Tegnap Oláhbaksa állomás előtt vészfékkel megállították a szilágysági 6241. számú személyvonatot s több rabló az utasokat ki akarta rabolni. A vonaton azonban két csendőr utazott, amikor ezeket a rablók meglátták a közeli erdőbe menekültek.

— **A Kávineum terve.** A hajduböszörményi Kávineum terve s költségvetése elkészült. Az elnökség három tervet készítettett, melyek közül az építető-bizottság a Tóth István debreceni építész tervét fogadta el. E terv most van a kir. államépítészeti hivatal felülvizsgálata alatt, melynek megtörténte után azonnal meglesz a vállalatba adás s még ez ősszel megkezdődik az építkezés, mely a jövő tanévre már befejezést is nyer.

— **Őszi és Téli kosztium- és pongyolakelme újdonságok** a legszebb választékban található **Frank Sándor** női-divat cégnél a Frohner mellett.

— **Huszkoronás bankjegyek kibocsátása és bevonása.** Az Osztrák-Magyar Bank 1913. évi január hó 2-áról keltezett, 20 koronára szóló bankjegyeinek kibocsátását bécsi és budapesti főintézetinél, szintugy összes fiókin-tézetinél, 1913. évi szeptember hó 20-án fogja megkezdeni. A jelenleg forgalomban lévő 1907. évi január hó 2-áról keltezett huszkoronás bankjegyek 1914. évi január hó 2-tól kezdődőleg behivatnak és bevonatnak. A huszkoronás bankjegyek kibocsátásának összege a bankalapszabályok 82. cikke értelmében korlátolva van; az Osztrák-Magyar Banknak az alapszabályok 88. cikkében megállapított feltétlen kieserélési kötelezettsége tehát e bankjegyek tekintetében nem áll fenn. Az 1913. évi január hó 2-áról keltezett 20 koronára szóló bankjegyek bevonatnak. A magyar szent korona országainak kormánya és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok kormánya a behívott huszkoronás bankjegyek bevonása tekintetében az Osztrák-Magyar bank főtanácsával egyetértőleg a következőket állapították meg: A jelenleg forgalomban lévő 1907. évi január hó 2-áról keltezett 20 koronára szóló bankjegyek az Osztrák-Magyar bank fő- és fiókin-tézetinél 1915. évi december hó 31-éig fizeteskép vagy átváltás végett beszoigáltatandók, úgy, hogy e bankjegyek bevonásának utolsó határideje 1915. évi december 31-én lejár. Ettől az időponttól kezdve e behívott bankjegyeket az Osztrák-Magyar Bank bankintézetei már csak átváltás végett fogadják el. 1921. évi december hó 31-ike után az Osztrák-Magyar Bank többé nm köteles (alapszabályok 89. cikke), a behívott, 1907. január hó 2-áról keltezett 20 koronára szóló bankjegyeket beváltani vagy felcserélni.

— **Agyonszurta az urát.** A temesmegyei Monostor községben véres szerelmi dráma történt tegnap délelőtt. Holec Miklóst, aki valaha jómódu korcsmáros volt a faluban, agyonszurta a felesége. Holec régóta beteg fekszik, de feleségével rossz egyetértésben élt s még akkor is brutálisan hánt az asszonnyal, ha ez ápolta és gyengéd volt hozzá. Tegnap délelőtt is kinezta a feleséget s amikor ez kérdőre vonta, dühösen rákiáltott, fölemelkedett az ágyból és hatalmas lökött az asszonyom. Az asszony melegenragadta férjét, mire Holec kiugrott az ágyból, kést ragadott és támoogyva felesége után rohant. Ez sikoltozva futott előre, de amikor látta, hogy nincs menekülés, visszafordult, kicsavarta férje kezéből a kést és teljes erejéből a férje vállába döfte. Az ember megroppant, orrán és száján kibugygyant a vér, azután élettelenül esett az ágyra. Az asszonyt letartóztatták. A faluban mindenki sainálja Holeczét.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízhereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Ékszer- és órajavitást
 pontosan és szolid árak mellett eszközöl
PINTÉR GUSZTÁV,
 Piac-utca 26. Bérpalota. Új utcában.

— Weisz Kóbi nászutján című 4 felvonasos bohózatot mutatta be tegnap este az Uránus mozgó-színház. A bohózatnak nem várt sikere volt, délután 4 órától hangos volt a kacagástól az Uránus zsufolt nézőtere, egy pillanatra nem szünt meg a kacagás. E nagy sikerű bohózat ma utoljára kerül bemutatásra az Uránus (Korona-passage) és az Uránus (vásártéri) nyári-színházban d. u. 3 órától folytonos bemenet.

— Debreceniek a vendéglős kongresszuson. A vendéglősök országos nagygyűlése e hó 22. és 23-án lesz Budapesten. Debrecenből részt vesznek a kongresszuson Márkus Jenő elnök, Ottó Sándor alelnök. Szathmáry Zoltán főtitkár, Kemény János és Tóth István választmányi tagok. Itt jegyezzük meg, hogy az Ipartársulat taglétszámának szaporítása tárgyában Boruss Mihály segédtitkár kibocsájtotta a felhívásokat. Jelentkezni lehet Márkus Jenő elnöknel az Ipartársulathoz való belépésre.

— Halalos szerelmi kaland. Máramarosszigetről jelentik: Csáfordfalva községben tegnap este Szlivka Mihály két társával látogatást akart tenni régi kedvesénél, Lázár Juránénál. Szlivka zárva találta a menyecské lakásának ajtaját és zörgetni kezdett. Röviddel azután föl pattant az ajtó és kiugrott Csolóka Jura, aki a kezében tartott fejszével agyba-főbe vágta a szerencsétlen Szlivkát. A halálosan sérült legényt a máramarosszigeti kórházba szállították. Csolókat pedig a csendőrség letartóztatta.

— Tragikus háztűznézés. Szabadkáról táviratozzák: Lulics Jakab szabadkai földbirtokos, akinek a csantavéri határban van a birtoka, tegnap este a feleségével egy közeli tanya látogatott el leánynevezőbe 22 esztendő legényfia számára. A legény, Lulics Jeremiás, otthon maradt a tanya őrzetére és tanyai szokás szerint a tornácra aludt. Mikor ma kora hajnalban a szülők a leánynevezőből visszatértek, fiukat nagy megdöbbenéssel óriási vértócsában fekvő eszméletlenül találták. Lulics Jakab és felesége nyomban kocsira tették a sebesült fiút és Szabadkára hozták, ahol az orvosok megállapították, hogy Lulics Jeremiást közvetlen közelről a bal lapockája fölött érte egy vadászfegyver sörétes lövése, amely a vállát és bal mellét összeroncsolta. Az életveszélyesen sérült fiatal embert még nem lehetett kihallgatni s így nem tudni, kit gyanúsít az orvostámadás elkövetésével. A szülők valószínűnek tartják, hogy fiukat annak a leánynak egyik udvarlója akarta megölni, akinél éppen leánynevezőben voltak.

— Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 26-án, pénteken egész nap és 27-én, szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

Bérmálási emléktárgyak,
 legjobb órák, legszebb ékszerek
Kurián Gyula
 órásnál, Debreczen, Piac-utca 42.

Megizlelte-e már a specialis
BORBÉLY LILI SZELETET?
 ha nem, izelje meg, MARX JÁNOS cukrázdájában CSAPÓ-UTCZA 18. Fiókfüzet Csapó-u. 103 és a színházi buffóban.

— Menyasszonyi, névnap és mindenféle alkalmi ajándéktárgyak, jó és olcsó kivitelben **Mentez Henrik** áruházában kapható Piac-utca 38. sz.

— Legfinomabb gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— Gyönyörű kalap és uri divat újdonságok Frank Testvéreknél, az új megyeháza mellett.

— Elegáns szabású kész blousok a legújabb divatszínekben érkeztek **Frank Sándor** női-divat és fehérnemű céghez a Frohner mellett.

— Perfekt magyar és német gépirónó, aki minden irodai munkában járatos, állást keres. Cim a kiadóban.

PIGNICZKY ISTVÁN
 CHRONOMETER és MŰÓRÁS
 a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom

Órák raktára
Csapó- és Vár-utca
 sarok, a Zenedével szemben.

Színház

* A színházi bérlét. (A színházi iroda jelentése.) Tegnap a következő bérlők váltották ki bérleteiket: Dr. Konez Elek, Hevessy János, Schwartz Vilmosné, Vecsey Zoltán, özv. Zádor Lajosné, Pálffy Gábor, Kulin Imre, dr. Polgár Dániel, özv. Jabloncay Kálmáné, Mandel Ernő, özv. Szalay Istvánné, Stern József, Kovács Gyula, Fazekas Sándor, özv. Joó Istvánné, Berzöffy Vince, Szunyogh Sándorné, Fekete Jenő, Weisz József, Loránt József és dr. Geiger, Debreczeni Jenő, dr. Kuthy Sándor, dr. Kenézy Gyula udv. tanácsos, Muraközy László, Balogh István, dr. Bruckner Ernő, dr. Hútiray József, Elías Jakab, Ungváry József, dr. Szilágyi Imre, Kiss Áronné, Bárány Mór, Fischbein Ignác, Reviczky és Nagy Lajos. Az igazgatóság ismételtlen kéri a t. bérlőkönözöket, hogy sziveskedjenek bérléteiket, ma vasárnap déli 12 óráig kiváltani.

* Vasárnap délután a „Csókszanatórium”. (A színházi iroda jelentése.) Kellemes vasárnap délutánt akar szerezni az igazgatóság a közönségnek s ezért műsorra tűzte a „Csókszanatórium” operettet, mérsékelt helyárak mellett. Kitiűnő nyári darab ez, melyben „lízse-dalt” énekelnek, kakastáncot járnak, „a hercegek mind apacsok, a doktorok is jó pasasok”. Játszanak benne az összes komikusok: Kassay, Madas, Rónai, Szalai, Kormos és Oláh Gyula.

* „Gyerünk csak” — prolongálva. (A színházi iroda jelentése.) A szin-

ház igazgatósága táviratilag kérte a Népeperát, hogy hosszabbítsa meg a „Gyerünk csak” felszerelésének használati idejét, mert a terminus kedden lejár. Az érdeklődés azonban oly nagy, hogy már a szerdai előadásra is jegyeztek elő sok jegyet. Valószínű, hogy szerdán még színre is kerülhet ez a nagyszabású revü, amely második és bővített kiadásában még jobban tetszik a közönségnek. Az tehát bizonyos, hogy keddig minden este a „Gyerünk csak” marad műsoron.

* **Byzanc**, e jelszóval nyitja meg az Apolló mozgó-színház e heti műsorát. E képnél tapasztaljuk, hogy az Igazgatóság sem költséget, sem fáradságot nem kímél, hogy e világhíre szert tett képet mielőbb bemutatthassa a debreceni közönségnek.

(-) **Mezey Béláné**, Fenyvessy Olga szingazgatóné arcképét közli a „Debreczeni Szemle” színházi kiadása, mely tartalmazza a hét összes színlapjait és a darabok meséjét. Kapható a jegyszédőkénl s utcai elárúsitóknál.

Gyenge csontalkatu

gyermeknek, kik undorodnak a csukamájolaj szedésétől, egész különös szeretettel tanusitanak a Scott-féle emulsió iránt. Ez az ok indítja az orvosokat arra, hogy a közönséges csukamájolaj helyett Scott-féle emulsiót rendeljenek, ha a kis pácienseknek csontképző elemre van szükségük. A Scott-féle emulsió, csontképző alkatrészekből álló összetétele folytán, a fiatal szervezetnek erőt kölcsönöz és pótolja a csontoknál ilyen esetekben hiányzó ásványállományt. A gyermekek kezdenek egyenes testtartással járni és rövid idő múlva kellő biztonsággal, életvidáman futkosnak. Határozza tehát el magát halvány, gyenge gyermekeivel, a jó, könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsiót szedtetni, mely őket rövid idő múlva piros-pozsgásokká, vidámakká teszi.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld **SCOTT & BOWNE** Ges. m. b. H. címére, Wien VII., egy gyógyszár utján próbaadagot küldünk.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A fiumei közjegyző fegyelmiye. Ismeretes az az áldatlan huzavona, mely Fésüs György dr. fiumei közjegyző és Pancera István táblabíró közt fennáll, s melyből több rágalmozási, becsületsértési és fegyelmi ügy keletkezett. A tavasszal a budapesti büntető törvényszék egyik tanácsa, mint delegált bíróság szállott ki Fiuméba s letárgyalta Fésüs ellen a Pancera panaszára megindított rágalmozási pört, mely fölmentéssel végződött. A vizsgálat során Fésüs két beadványt intézett a törvényszékhez, melyekben ugyan csak megnyomta a tollat. Megirta bennük, hogy az ő tanuit tendenciózusan mellőzik s őt minden jogától önkényileg elütik, s hogy a hatóság üldözi. A fiumei törvényszék mint a közjegyző fegyelmi hatósága a bíróság iránt tanusított tiszteletlenség miatt kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte Fésüs Györgyöt. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, a Kuria kisebb fegyelmi tanácsa ma azzal a megokolással mentette föl a vádlottat, hogy a beadványokat nem mint közjegyző, hanem védelmében mint magánszemély írta.

§ Egy kigolyozás hullámai. Mihalik János fehérgyarmati járásbíróági irnok névtelen feljelentésben panaszt tett hivatalfőnöke, egyik járásbíró ellen, akit később éppen e feljelentésből folyólag el is helyeztek állomáshelyéről. Emiatt több kaszinói tag kizárási indítványt terjesztett a fehérgyarmati kaszinó választmányára elé, melyben Mihaliknak a tagok sorából való törlesztést követelték. A választmány ennek az indítványnak helyet is adott s az irnokot a kaszinóból kigolyozta. — Erre Mihalik becsületsértési pört indított a választmány tagjai ellen, melyet április hó-

Gyapju szövetek legújabb kivitelben } **Szigoru szabott** } **WEISZ ADOLF**
Gyapju szövetek legnagyobb választékban } **árak mellett** } posztókereskedőnél, Debreczen, Kassuth-u. 1.
Gyapju szövetek legolcsóbban } **szereshetjük be** } (Első takarékpénztár palotájában.)

napban le is tárgyalta a fehérgyarmati járásbíró. Dénes Sándor hírlapíró az „Uj-Szatmár” volt felelős szerkesztője erről a tárgyalásról tudósítást közölt, amely nem éppen kedvező színben tüntette fel a írásbíróági irnokot. Ezért Mihalik sajtópört indított a hírlapíró ellen, melyet ma kezdett tárgyalni a debreceni kir. törvényszék mint esküdtbíró. Ítéletre azonban nem kerülhetett a sor, mert a bíróság a bizonyítási eljárás kiegészítése miatt a tárgyalást elnapolta.

§ Nyolc hadköteles — nyolc havi börtön. Szatmárról jelenti tudósítónk: Avaspatakon egy kivándorlás közvetítésével foglalkozó napszámot tartóztatott le néhány hónap előtt a csendőrség. Maxim László 50—100 koronáért a hadköteleseket rendszeresen kiszóktatta Amerikába. A megindított nyomozás során nyolc esetben sikerült megállapítani, hogy Maxim a hadkötelesek Amerikába szóktatásával foglalkozott. Maxim Lászlót már a múlt év december havában elítélték kivándorlás közvetítésért öt havi fogházra és 160 korona pénzbüntetésre, de alig szabadult ki, ismét folytatta régi munkáját. Két hónap manipuláció után ismét tetten érték és behozták az ügyészség fogházába. A szatmári törvényszék a ma megtartott főtárgyaláson nyolc havi börtönre és 2000 korona pénzbüntetésre ítélte Maxim Lászlót. Az ítélet ellen az ügyész is és a vádlott is felebbezett.

Mérték utáni costümök

Bécsi és prágai műhelyben legutolsó divat szerinti kelmékből őszi ujdonságok ::

50

kor.-tól kezdve készülnek

Halmágyi divatházában.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti őrtektőzsde.

Magyar hitel	893.—
Osztrák hitel	628.—
4 százalékos koronajáradék	81.85
Államvonal	701.—
Jelzálogbank	428.—
Hilamurányi	699.50
Salgótarján	789.—
Köszüti vasút	683.25

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 %.

Budapesti gabonatőzsde.

Szars E. (Strasser és König) debr. bismányos távirati jelölése	
Buza májusra	10.87
„ októberre	11.57
1914. ápr.	8.10
Róz, októberre	8.78
Zab szeptemberre	7.62
„ októberre	7.93
„ szeptemberre	8.90
Tengeri 1918. év szeptemberre	
„ máj	

Készára változatlan.

A közös bank tanácsulése. Az Osztrák-Magyar Bank e hó 25-én Budapesten tartja tanácsulését. Sajnos, a „konjunktura” miatt nem remélhetünk a tanácsuléstól sem üdvös kezdeményezést a pénzügyi javítására.

Tanácskozások a kereskedelmi szerződések körül. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Lers Vilmos kereskedelmi államtitkár a jövő héten Bécsbe utazik, hogy a kereskedelmi szerződések körül folytatandó tanácskozásokat előkészítse. A Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés részletei tárgyában hír szerint csak novemberben kezdik el a tanácskozást.

Vetőmagvak az árvízszújtotta gazdáknak. Eperjesről jelentik: A földművelésügyi miniszter az árvízszújtotta sáros megyei kis- és

középgazdáknak támogatása céljából elrendelte, hogy a gazdák között kedvezményes áru vetőmagvak osztassanak ki. A gabona beszerzése és szétosztása a sáros megyei kir. gazdasági felügyelőség közbenitöttével már megkezdődött.

A nagylétei vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a biharmegyei Nagylétei községben az 1913. évi október 2-ára kitűzött országos vásár ez évben kivételesen 1913. évi szeptember 25-én tartassék meg.

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat és a fogakat nem rontja. Meghűlés, hurut, köhögés, rekedtség ellen biztosan és gyorsan használ. 1 doboz 60 fillér, kapható mindenütt, de csak RÉTHY-félet fogadjunk el! Postán 5 doboz 3 koronáért franco küld: RÉTHY BÉLA gyógyszerész, Békécsaba.

Elismert legjobb motorok!

Messzemelő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK

Álló- és lekvorendszer.

Szivógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajos cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepo ujdonságok! Nyersolajmotorok Meglepo ujdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA

mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.

Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Árverési hirdetmény.

A Korona Takarékos és Hitelszövetkezet debreczeni cég megkeresésére ezen cégnek kereskedelmi ügyletből eredő követelése fedezésére kézzizálogul átadott, de lejáratkor ki nem váltott 20 darab Debreczeni Hitelbank r.-t.-i, 5 darab Bankegyesület részvénytársasági és 50 darab Leszámitoló és Pénzváltó Bank r.-t.-i, egyenkint 200 korona névértékű részvényt a kereskedelmi törvény 306. §-a alapján megkereső cégnek **Debreczenben, Piac-utca 9. szám alatti üzleti helyiségében 1913. évi szeptember hó 27. napján délután 3 óra**kor azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan elárverezem. Vevő köteles a vételi illetéket viselni.

Debreczen, 1913 szeptember 20.

Lestyán Adorján, kir. közjegyző.

Több mint **egy millió koronát** kb. fizetett ki pár hónap alatt kiházasítási összegekben a

„MÄDCHENHÖRT”

Első általános emberbaráti egylet házasulandó leányok kiházasítására.

Wien, I, Franz Josefs-Kai 43.

Elnök: Gróf Mels-Collaredo Rudolf, prior. Minden tag két év alatt legfeljebb 294 — koronát fizet be s ezért házasság esérére 600 — koronát kap, ami 124 százalékos kamatozásnak felel meg.

Felvétel megállapított korhatár nélkül felekezeti különbség nélkül orvosi bizonyítvány nélkül

Képviselek mindenütt kedvező feltételek mellett felvételeknek. Kockázat nincs! Kérje ismeretéseket díjtalan beküldését a debreczeni **hírlap** helyétől: **Blitzer Ignác**tól, Debreczen, Bethlen-utca 21. sz.

Haszonbérlet.

A monostorpályi köves ut mentén, a város közvetlen közelében mintegy 100 kat. hold területű nagyrészen kerti művelésre alkalmas ingatlan gazdasági épületekkel, lakóházzal, szőlő és gyümölcsösökkel haszonbérbe kiadó. Értekezhetni dr. Szücs Géza ügyvéd irodájában, Széchenyi utca 14.

ERDÖGYÖNGYÉ

ALKOHOLMENTES

kül: ásvány vagy szikvízzel vegyítve fenséges üdítőital.

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan **Erdőgyöngyét.** Hasonnevű értéktelen utánzatok visszautasítandók!

Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, Brünn-Hussowitz.

Ad 42991. sz. 1. 1913.

TÜZELŐANYAGOK szállítására ajánlat tehető **1913 szeptember 25-éig** a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Feltételek megtudhatók Kossuth-utca 4. szám alatt.

M. kir. pénzügyigazgatóság. Debreczen, 1913. évi szeptember 17-én.

Nagy József, m. kir. pénzügyigazgató-helyettes.

Valódi védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha **ily zsákban van és eredeti ólomzár van rajta.** Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMAR VILMOS

Thomasphosphatfabriken Berlin vezérképviseletje

Budapest, VI., Andrassy-ut 49. sz.

Raktár Debreczenben: Kontsek Gézánál.

Különösen a jellemzői rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

1913. V. 2054. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Kiss Sándor debreczeni ügyvéd által képviselt Kereskedők és Iparosok Bankja végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőke, ennek 1912. év november hó 30. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 64 K 72 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. V. 1703. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél bíróilag lefoglalt és 3211 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Miklós-utca 5. szám alatt leendő megtartására **1913. évi szeptember hó 22. napjának délelőtti 10 óráját** tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a fizetett összeg betudásával, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1913 augusztus hó 28-án.

Gáll Vilmos, kir. bírósági végrehajtó.

Iskolaöltönyök

leszállított árban

Grünfeld Adolf és Társa

férfi-, fiu- és gyermekruha-üzletében

Debreczen, Kistemplom mellett,
sarok bolt, kaphatók.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

libatollat és pehelyt

akármily mennyiségben veszek és eladok. Vilányerőre működő gépeimen tisztított fosztott tollat és pehelyt kelengyékhez állandóan nagy választékban szolgálhatok. Használt toll tisztítását elvállalom Tisztelettel:

Katz Áron tollnagykereskedő,
Debreczen, Hatvan-utca 74.

VIKTORIA PENSIO

BUDAPEST VII., Miksa-u. 9.
TELEFON 97-60.

Kényelmes, tiszta szobák.
Kitűnő ízletes konyha.
!! Mérsékelt szolid árak !!

Donogán és Somossy

Hajdúvármegye szállítói nagy áruházába

**megérkeztek az őszi
:: idény újdonságai ::**

Kosztümelmék — Buz- és Pogyolakelmék
— Divatselymek — Flanellek — Velezek —
Bársonyok. — Kész menyasszonyi kelengyék.
Külön szőnyegosztály.

Bőrtisztatlanságokat

mint bőrtkákat, pürsénéket, hájfényt, érdes és feltöredezett testbőrt megszüntet **PINOSOL**

mely a kátrányt gyógyhatású alkatrészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkatrészekről mentesítve, tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátránymélek. Alkalmazható leginkább mint

folyékony Pinosol-szappan (1 K és 2 K 50 filléres palackokban hosszantartó készlet)
Aki pedig megszokásból a szilárd szappant előnyben részesíti, használjon

Pinosol-Boraxszappant (80 fillér) vagy **Pinosol-kénestejszappant** (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér). Bővebbet a szappanokhoz csatolt ismertetés nyújt.

Fejmosásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filleres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerekkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppan
Wien, I., Helfferstorferstrasse 11.

Debreczeni raktár: Központi drogériában Rex Ferenc és Társánál.

Telefon 644.

Szövet-, Szőnyeg-, Linoleum ház

HAAS LIPÓT

Debreczen, Piac-u. 58. sz., volt Iparbank helyiségében.

A monarchia legnagyobb és legolcsóbb czége ezen cikkekben, 26 saját fiókkal.

K i v o n a t

Szövetszőnyeg-osztályból

Szőnyeg gypju Tapystri	175×250	K 22.50
» » »	200×300	K 34.—
» » nyírott Bisztra	175×250	K 42.—
» » nyírott Bisztra	200×300	K 62.—
» » ágyelő jó minőség		K 1.60
Kitűnő minőségű függönytartó (karnizs)		K 2.70
Szabadalmazott Storhuzó, kisebbbithető		K 1.20

Linoleum-osztályból

Parafa linoleumszőnyeg	150×200	K 7.50
» » »	200×200	K 10.—
» » »	200×250	K 12.50
» » »	200×300	K 15.—
Linoleum mozdóelő fémsarkokkal		K 1.90
Konyhakészlet mintázott viaszkosvászonból asztal-, szekrény- és székre		K 3.60

Esőköpenyek hölgyek és urak részére 12 koronától feliebb.

— Ezen áruházat, valamint az árukat vételkötelezettség nélkül megtekintheti mindenki. —

Telefon 945. Telefon 945.

Tüzifa, kőszén

igen olcsón beszerezhető
SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfa-olcsón kaphatók.

Üzletem áthelyezése folytán a raktáron lévő áruk az alanti árjegyzék szerint olcsó szabott árak mellett szerezhetők be:

- Női felöltő színes, hosszú
8. — 9. — 10. — kor.-tól
- Női felöltő sötétkék, hosszú
12. — 14. — 16. — kor.-tól
- Női felöltő fekete, hosszú
14. — 15. — 18. — kor.-tól
- Leánykabát hosszú, színes
8. — 9. — 10. — kor.-tól
- Leánykabát hosszú, kék,
12. — 14. — 16. — kor.-tól
- Leánykabát rövid, színes
4. — 5. — 6. — kor.-tól
- Női costum színes, angol
18. — 20. — 24. — kor.-tól
- Női costum színes, finom
35. — 40. — 45. — kor.-tól
- Leánycostüm színes angolkelme
15. — 16. — 18. — kor.-tól
- Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól
- Pongyolák 6. — kor.-tól
- Bluzok 3. — kor.-tól

Tisztelettel

Halmágyi Sámuel

női és leányfelöltők áruháza

Piac-utca 47,
:: a főpostával szemben. ::

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogneriában: Csakis „**Bartilla fogvil.**” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

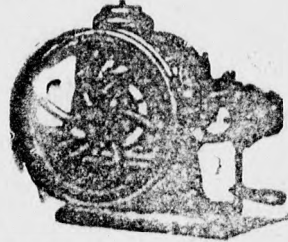
Aki jó péksüteményt és komlós házikenyeret

akar enni, az kérje a **HOLSTEIN**-féle gyártmányt. Debreczen, Méliusz-tér 8. szám. Telefon 12—67.

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Ányos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON 12—76. Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle,
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmed csak arra legyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” azurkék,
Kerti butort fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

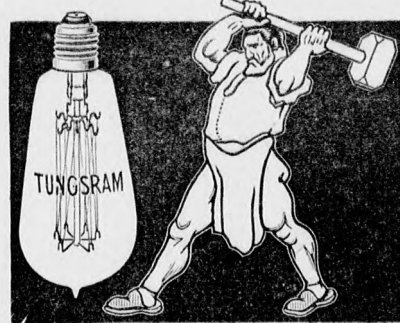
Mindenkor kapható

Kontsek Géza cégnél, Debreczen.

Ne fogadjon el MÁS lámpát, mint

„TUNGSRAM”

főlírású VALÓDI DROTLÁMPÁT.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánzatoktól!

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN”

a legszebb fényességet adja :: és a bőrt tartóssá teszi.

Véd-jegy

!! M i n d e n ü t t k a p h a t ó !!

Tíz szőlő 50 fillér, azontul minden szőlő 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Adás-vétel

Boroshordók,
taposókádák használt és új leszállított árban Péterfia 76. 2230

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Lakbérnyújtakönyvecsek,
kapuceutala mindenféle helyiség részére, házirend, házaadó megterítési, építkezési, lakhatási engedély iránti kérvények és lakás bérbeadási jelentések, lapunk kiadóhivatalában kaphatók. 172

Nagyon
olcsón eladó 304 négyszögöl gyümölcsös, Teg-láskert, II. járás 102. sz. Ertekezhetni a csósznál.

Vilmos
huszárlaktánya mellett, a Márton Kálmán-telepen egy teljesen új modern ház nagy telekkel, továbbá az Árpád-tér 28. számú ház nagyon olcsóért eladó. Ertekezhetni Árpád-tér 19. szám alatt. 263

Ersemjéni
határban, Mihályfalvától 20 percrenyire 462 magyar hold fölsterelt birtok haszonbérbe adó. Bővebbet dr. Balázs Bertalan Varga-utca 1. 262

Három borsajó
azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 166

Eladó
olcsón 2 darab beosztott üzleti álvány és egy puld. Cím: Miklós-utca 22. sz. alatt. 167

Jégszekrény
180 cm. magas jókarban lévő eladó. Pacsirta-utca 27. sz. 122

Lépes
pergettett méz kapható. Rákócy-u. 18. sz. 123

Káposztás
hordó eladó teljesen jókarban lévő, megtekinthető Piac-u. 77. sz. I. em. 6. alatt. 129

Egy
igen jó állapotban lévő keveset használt szabadon futóval ellátott modern kerékpár elutazás miatt olcsón eladó. Nyil-u. 114. sz. 79

Karikahajós
varrógép eladó. Ertekezhetni Erzzébet-ut 14. szám. 108

Masszív
jókarban lévő ebédlő eladó, elköltözés miatt olcsón. Szentanna-u. 50. sz. alatt. 128

Egy
zárt pedálu cimbalom eladó Érkekezhetni pályaudvar podgyászpenziár. 261

Gyümölcsfa-
oltványok és vadoncek, szabadban nevelt bokor és magastörzsű rózsák jutányos áron eladók. Törökszentmiklós község kertészetében. Árjegyzék ingyen. 188

Tőgyfa-eladás.
A csáktornyai uradalmi erdőségekből 3172 drb. álló tőgyfa kerül eladásra. A venni szándékozók forduljanak közelebbi tájékoztatás végett az Uradalmi Tisztséghez, Csáktornyan. 189

Bernáthegyi
nagyon szép hathetes kutyakölykök, Németországából importált apától. 40 koronájával kaphatók ifj. Vidovszki Károly gazdaságában, Békéscsábán. 194

Eladó
szőlő a Köntös-kert első járáson 1032 négyszögöl kitűnő bortermő, nemes faj gyümölcsfákkal, jókarban lévő épületekkel Értekezhetni a tulajdonossal Jókai-utca 20. szám. 266

Nagycseri
állomás mellett Halápszélen 21 kat. hold haszonbérbeadó. Bővebbet dr. Balázs ügyvédnél Varga-utca 1. 267

AMERIKA DEBRECZENBEN,
aki TAKÁCS VINCENÉL, a ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély ráfizetéssel majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Autogén-
hegesztések készíttetnek
IFJ. LOSONCZI JÁNOS
DEBRECZEN,
József kir. h-u. 16.
Telefon 347. 1903

**Szalonna, zsirnak-
való és zsír**
a legjobb minőségben és a legolcsóbb nappiárban beszerezhető
Poláczek István
hentes- és zsiradékiüzletében
DEBRECZEN,
1862 Csapó-u. 98

**Állandó nagy
harisnyavásár**
a Harisnyaaruházban.
H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára.

**Doszpoly János
utóda cég Főtér,
Tisza-palota. ::**
Tekintettel a közeli iskola és c. mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva.
Előzékeny kiszolgálás.
Szigoruan szabott árak!

**MA MÁR LEGSZEBB
ÉS LEGJOBB FÉNY-
KÉP ÉS LEVELEZŐ-
LAPOK GÁBOR MŰ-
TERMÉBEN KÉSZÜL-
NEK, CSAPÓ-UTCZA
10. SZÁM ALATT. :::**

**Beiratkozás a
NÓTH
zenekonzervatóriumba**
Szentanna-u. 18. (a r. kat. főgymnasiummal szemben.) Prospektus (tájékoztató) díjtalanul kapható. 2055

**Vidéken nagyobb
vaskereskedésben
működő, — több évi
gyakorlattal bíró
KÖNYVELŐNŐ**
ki a kereskedelmi levelezésben teljes jártassággal bír, Debreczenben

ÁLLÁST KERES.
Szíves megkeresések-re felvilágosítást e lap kiadóhivatala nyújt.

Téglás-kert
I. járáson 1200 négyszögöl föld, cajtá levő épületekkel egészen, vagy négyszögölenként 4 koronájával eladó.

Tégláskert
III. járáson, a csószház mellett és közel a téglagyárhoz 1600 négyszögöl föld parcellázva, vagy egészen eladó. — Ertekezhetni a csósznál, vagy a csapó-utcai zónamészárszékben. 2087

**Üzlet-
helyiség**
25 méteres betonos raktárhelyiséggel, négy udvarral, esetleg mezőgazdasági gépgyári raktárnak azonnal :::

kiadó
HUNYADI-UTCA 13. SZ
Ertekezhetni ugyanott.

**Ügyes és megbízható
üzletszerzőket**
kedvező feltételek mellett alkalmaz a 2150

**Magyar-
Francia
Biztosító**
társaság debreceni vezérgyűlése (Iroda: Piac-utca 61. szám. Fischer-ház).

Gondnoknő

internátushoz kerestetik. Gépirást tudó előnyben részesül. :: Megkeresés Bocskay-tér, gazdasági igazgatónál. 2240

Utazásomból hazazérkezve, ismét a nagyérdemű hölgyközönség szíves rendelkezésére állok. Sikerült oly elsőrendű **férfi szabásúra** szert tennem, kinek gyönyörű angol munkája a legkényesebb igényeket is kielégíti. **PILICZER** női divatterme **Péterfia-u. 39. 2105**

Tankönyvekért

fél árán többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiú- és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kapható **Harmathynál**. Fűvészkert-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház) Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zseb könyv gratis. Rajzkörzők, vonalzők, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

KIADÓ

a Széchenyi-u. 24. sz. a. egy 10 méter hosszú, 5-30 méter széles, 6 ablakos, teljesen világos, magas udvari helyiség

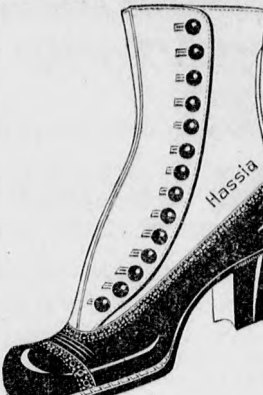
mely kiválóan alkalmas építészeti vagy más akár-milyen irodának, gargon lakásnak, műhelynek, vagy raktárnak. Azonnal bérbe vehető. — Ertekezhetni a háztulajdonossal **József kir. herceg-utca 19. sz. alatt.** — Aki ezen helyiség bérletére reflektál, megtekintés előtt itt keressen fel. 2106

Kiadó

november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utczal lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János-utca 39. sz. alatt. 1826

**Zongorák,
Pianinok**
bérbe kaphatók ::

SCHMIDT
zongoraraktárban, Piac-utca 73.

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18
korona.

Különtéle

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálu 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. **Gyenes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

MAISON BIRÓ
angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferenc-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetből selyem bélséssel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazonzt 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Kosztot
és teljes ellátást kaphat 2-3 tanuló, egyedül álló özvegyasszonynál, kinek szép lakása van. Gyermekre nagy gondot tud fordítani. Cím Kleinné, Aranyjános-utca 16. szám. 880

Mes Dames:
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májtitot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az ország hírű ártalmatlan, **Mailli arczenecs, krém és szappan** okvetlen elműlasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. Fő-aktárok- **Iozsa és Jóna** és Tóth Béla utóda **Kubek** Tiszapalota. 2416

Német
órát vennék Cím a kiadóhivatalban. 125

ó
házi koszt bent kosztolásra magányos fiatal ember részére olcsón kapható. Cím a kiadóhivatalban. 918

Meteor mozgószínház
Bocskay-tér 10. Telefon 947. Ma vasárnap: „Mire megvénülünk” társadalmi világsláger 3 felvonásban. „Polidor és a bomba” humoros. „Ruth Roland kálem színész” kifizető sport kép. „Haj-sza életre halálra” megrendítő világsláger 3 felvonásban. 1758

Orth.
kóser koszt kvártély gyermektelen családnál kapható. Sziv-u. 8. sz. 260

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Miklós-
utca 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. Irodának is nagyon alkalmas. 836

Bolt-helyiség
Miklós-utca 22. szám alatt olcsón, azonnal kiadó. Mészárszéknek, hentesnek vagy borbélynak igen alkalmas. Ertekezhetni a fűszerüzletben. 173

Elegánsan
butorozott szoba egy v. két ur részére kiadó. Teleki-u. 76. sz. 2239

3 szobás
modern utcai lakás mel-lék helyiségekkel együtt október vagy november-re kiadó. Ertekezhetni Magos-utca 18. sz. alatt. 239

**Eladó
a Sestakertben
Poroszlai-ut 48.
szőlő**

mely november hó elsején átadással négyszögölenként most 18 koronájával, keves pénzzel megvehető. — Ertekezhetni ugyanott

Üzletszerzőket

keres életbiztosító-intézet magas járandósággal.

Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek „Nyugdíjjogosultság” jellegre. 2045

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jeligés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Újság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jeligés levélnél a hirdetés száma is kereklik.

Édes Egyellenem!
Szeretsz? Én végtelenül! A biztos viszonylatásig sok milliószor ölel, csókol a Te kicsid. 272

A keddi
előadásom mellett ülfő, fekete kabátos szomszédomnak megengedem a bemutatkozást. de ne soká cifrázza, hanem „Gyereünk csak” jellegre írjon melletted a kiadóhivatalba, hogy hol és mikor találkozhatunk. 276

Csak nekem!
Bármennyire szeretnék is jönni, egyelőre lehetetlen. Tudósításmeglepett. Köszönöm. 196

Állásban
levő falusi leány levelezne intelligens úrral. Teljes című levelet „Hőpelyh” jellegre kérek Derecske postára. 197

Aranyosom!
Anyukám mindenem, szeretlek végtelen. Forrón köszönöm a boldog perceket! Legközelebb csókokkal siet Hozzád hűséges fiacská. 198

Nőül
vennem azon hölgyet, ki által szerény egzisztenciához jutok. 24 éves izr. fiatalleány vagyok. Levelek „Azonnal” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 199

Egy
jómódu gazdálkodó 50 éves ember keres magához illő jóraivaló, tisztességes asszonyt. Cím Tamási Gábor, Hajduhadház. 277

25
éves szorgalmas iparos vagyok, keresek oly szolid leányt vagy fiatal özvegy ösmerettségét, kinek hozománya van. Teljes című leveleket hozomány megjelölésével és fényképpel „Nem bánja meg” jellegre a kiadóhivatalba. Jancsika. 259

Hölgyeim!
Ki tudna érdeknélkül szeretni egy kis csintalan legényt? Levél „garzon ember” jellegre kérétek a kiadóhivatalba. Titoktartás biztosítva. Csak teljes című levélre válaszolok. Levél idegen kézbe nem kerülhet. 257

24
éves iparos vagyok, önállóítani akarom magam. Keresek oly leányt vagy fiatal özvegyet, kinek némi hozománya van. Teljes című leveleket hozomány megjelölésével „Gyors házasság” jellegre a kiadóhivatalba továbbít. 258

Fiatal leány
vagy asszony ismeretséget keresem, a kivel esténként együtt lehetnék és a kivel a német nyelvet gyakorolhatnám. A német nyelvet tökéletesen beszélők előnyben. Találkozás levelet „Hálás barát” jellegre kérek a kiadóhivatalba. 200

Budapest
felől utazó bájos hölgyet kért egyenruhás ismerőse, találkozás hol és mikor lehetséges. Választ „Hajnalba” jellegre főposta poste restante Debrecen. 201

Piros szegfű.
Mikor láttam kellemesen lepődtem meg. Szép, mint azelőtt. A terv így kimentetélre nem voltam elkészülve. Mikor találkozzunk már? Csak akarni kell, ne legyen oly kishitű! Írjon, de mielőbb. Találjon ki módot, hogy én miként írhatnék. 182

Csöppség
Tompá kábulatban élek. Minden gondolatom a Tied. Nappal rád gondolok, éjjel rólad álmodom. Szeress, gondoldj reám, írj Szeretlek sok édes csókkal, imádlak végtelenül, drága Anyám. Bánatos, forrón szerető Rabod. 183

L. Z.
Sajnos, levelét későn kaptam. Kérek új találkát, de csak hat óra délutánig, lehetőleg vasárnapra. Választ Uniformis200” jellegre a kiadóhivatalba. 180

Mami.
Szomorú, beteg vagyok. Maga után. Szeretem jobban mint valaha, mindenedfőlt. Tudasson, nyugtasson meg. Igérem tartom. Tegnap írtam, holnap többet. Kézcsoók. 181

35 éves
keresztény özvegy ember 2 kis gyermekkel, 4000 korona évi jövedelemmel, házasság céljából megismerkedne, szerény jó lelkű, intelligens lányval. Csakis fényképpel és teljes címmel ellátott levelek vétetnek figyelembe. Diszkrétio biztosítva. „Vidéki hivatalnok” jellegre kérek választ a kiadóhivatalba. 178

EGYEDÜL ÁLLÓ
árva, 75.000 korona készpénzhozománnyal, és teljesen független orosz hölgy, 150.000 korona vagyonnal, sürgősen férjhez mennének. Csakis komoly szándékuak, vagyon, válás mellékes, jelentkezzenek: „Hymen”, Berlin, Elisabethstrasse 66. 2018

Huz!
Nincs miért oly nagyon megijedni, éppen annyira beteg nem vagyok. A jövő hó elején azt hiszem felmegyek, addig lehetetlen. Pista. 169

Csinos,
szőke, jobb kinézésű, korrek, fiatal műiparos vagyok. Levelezni óhajtanék legnagyobb titoktartás kikötésével, oly csinos, igazi úri nővel, ki hosszabb barátságával kitüntetne. Levelet „Férfi jellem” jellegre továbbít a kiadóhivatal. 179

2109
négyzetű föld egészben vagy részben eladó :: Postakert, Posta-utca 5. szám alatt.
Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott. (Szemben a fémipariskolával.) 2238

Szép mogyoró
5 kilogrammos postacsomag 2 K 20 fillér, vagy nagyobb a huszt vasúti állomásig 100 kilogramm 33 korona.
Frajanants Z.
Máramaros-Berezná, Huszt mellett.

Hat szobás utcai lakás
Vár-utca 10. számú házban nov. elsejére kiadó.
Értekezhetni Boros Izidornál, Kossuth-u. 2.

Kalap-
tisztítóműhely
Arany János-utca 5.
Női és férfi kalapokat tisztítanak és vasalni elvállalok.
BELICZAY L. kalapos.

Értesítés !!
Van szerencsém a n. é. vadászközönség b. tudomására hozni, hogy Piac-utca 75. szám alatt levő fegyverműves műhelyem, mely 1899. év óta fentáll, Piac-u. 52. sz. alá helyeztem át, hol minden e szakmába vágó munkátszakszerűen, pontosan és jutányos ár mellett készítek. A n. é. vadászközönség b. pártfogását kérve 1973

SKOTH SÁNDOR
fegyverműves
Debreczen, Piac u. 52. sz., az udvarban, megyeház mellett

Püspökladányban a Royal - szállodában
minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mérsékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál.** A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton**, tulajdonos. 1801

Szüts István
uri- és egyenruhásabóndól lehet legolcsóbban legdivatosabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835
Hunyadi-utca 13.

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum keletkezés nélküli fényes és sikos. Aparkettel szép világosan tartja — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Alkalmi vétel.
2 darab bordó selyempaplan eladó. Ára 100 korona.
Debreczeni Lajosné,
paplankészítő. Szappanos-utca 16. Telefon 4-13. 1998

Állás
Franc'a
nyelvmentest keresek — szeptember 1-étől. Czim a kiadóhivatalban. 824

Czimbalmot
tanít előkelő tauárnő, kitűnő módszer szerint. Csak még néhány szabad órája van. Cím a kiadóhivatalban. 959

Gyermektelen
özvegyasszony egy nagyobb iparvállalatnál alkalmazást nyer. Olyan erélyes nő, akik nagyobb háztartást önállóan vezettek, előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban. 2228

E'árnsító
leány a tejesarnokban. Nyugoti-utca 24. sz. alatt felvétetik. 2237

Pökönyvelő,
mérlegképes, sok évi gyakorlat. Október 1. határidővel állást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 185

Kolporteur
a ki házaknál bejárás, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 171

Érettsegízelt
jóírású fiatalleány nagyobb irodákban gyakorolnak ajánlkozik. Bethlen-utca 6. 2231

Takarítónő
keresek reggeltől délutánig. Darabos-utca 61.

Kitűnő
bizonyítvánnyal könyviteli állásra ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2254

Czadasági
segédtitzi kerestetik a Székelyhidi uradalomhoz. Kezdfizetés évi 422 K. 2 öl tűzifa, lakás, élelmezés és kiszolgálás. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, az uradalom címére: Székelyhid, Biharmegye küldendők. Előnyben részesülnek kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, a német nyelvet bírják és pár évi gazdasági gyakorlatuk van. 187

Költöztetek,

butort pakolok, helyben és vidékre fedéres stráfocsin, személyes jelenlétemmel, a legnagyobb figyelemmel. Kocsit kölcsön is adok. 1998

Debreczeni L.
Szappanos-utca 16.
Telefon 4-13. szám.

SOK
keresetre lehetnek szert Üzlet-szerzők Jelen'kezések Vörösmerty u. 10. sz. alatt 2210

Házvezetőnői
gazdasszonyi állást keres intelligens fiatal nő, háztartás külső, belső ágait, főzést tökéletesen érti, internátusban is volt. Cím Domb-u. 3. 264

Varrónő
házakhoz és vidékre is ajánlkozik. Vikedvü Mihály-utca 52. szám. 2255

Megbízható
ügyes kárptossegéd a színháznál állandó alkalmazást nyer. Jelentkezni lehet a színházi irodában. 2260

Északnémet
művelt úri leány, 35 éves, állást keres egy előkelő úri családnál, nagyobb gyermek mellé, esetleg mint házi kisasszony. Kitűnő bizonyítványai vannak. Leveletet kér „J. L.” Körmoebánya, poste restante. 186

Pályázat
írni állásra A csáktor nyai uradalomban (Muraköz) egy gazdasági irnoki állás üresedésbe jött. Okleveles pályázóknak bővebb felvilágosítást ad a csáktornyai uradalmi tisztség. 192

Számrevő,
nőtlen (esetleg nő), ki pénztárt kezel, kerestetik szorény igényekkel, kaucióképes, mérlegképes előnyben. Ajánlatok Lederer testvérekhez. Pusztatanyóra címzendők. 190

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat . 80 fillér
Házbér-nyugtakönyvecske . 40 „
Házirend . 40 „
Kapuczedula (minden helyiség részére) . 10 „
Üres lakás bejelentési lap . 10 „
Ismét kiadott lakás bejelentési lap . 10 „
Építés engedély iránti kérvény . 10 „
Lakhatási „ „ „ 10 fillér-
ért darabonként kapható . . .

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

Botosispánt
keresek 500 kat. holdas gazdaságba október elsejére. Kezdfizetés 600 K. 12 q buza, 200 kgr. hízott sertés, 1 tehén fejésre, 400 négyzetű kerti föld, két szobás lakás, konyha- és kamrával. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal Geyte Péter földbirtokos, Duboka, pályaudvar Bácska címre küldendők. 191

Közkereseti
iroda önálló vezetésére mérlegképes könyvelő a faszakmából azonnali beépítésre kerestetik. Bizonyítványmásolatokkal, referenciákkal, fizetési igényekkel felszerelt részletes ajánlatok Friedländer és Weiner fakereskedők címére Özd küldendők. 193

LETZTER JÓZSEF
udvari fényképész!
műterme egész vasárnap nyitva !!
Legujabb kivitelű !! platinképek !!

Új vizgyógyintézet
és Zander-féle svéd gyógygymnastica ::
DEBRECZEN, SIMONFFY-U. 7.

Vezető orvos: Dr. Szász Adolf. :: Rendel: délelőtt 10—1-ig, délután 3—5 óráig. ::

Rendelési órák:
Férfiaknak:
délelőtt 6—10-ig, délután 5—8-ig.

Nőknek:
délelőtt 10 órától délután 5 óráig.
Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután 3 órától 5 óráig. 1909

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. :::

Adás-vétel

Boroshordók,
taposókádak használt és új leszállított árban Péterfia 76. 2230

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Konyha- és előszobaberendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Lakbérabszabályzat,
házbérnyugtakönyvecské, kapuceudala mindenféle helyiség részére, házirend, házaadó megterítési, építkezési, lakhatási engedély iránti kérvények és lakás bérbeadási jelentések, lapunk kiadóhivatalában kaphatók. 172

Nagyon
olcsón eladó 304 négyszögöl gyümölcsös, Teglaskert, II. járás 102. sz. Értekezhetni a csósznál.

Vilmos
huzárlaktánya mellett, a Márton Kálmán-telepen egy teljesen új modern ház nagy telekkel, továbbá az Árpád-ter 28. számú ház nagyon olcsóért eladó. Értekezhetni Árpád-ter 19. szám alatt. 263

Ersemjéni
határban, Mihályfalvától 20 percrenyire 462 magyar hold földszertelt birtok hasonbérbe adó. Bővebbet dr. Balázs Bertalan Varga-utca 1. 262

Három borsajó
azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 166

Eladó
olcsón 2 darab beosztott üzleti álvány és egy puld. Cim: Miklós-utca 22. sz. alatt. 167

Jégszekrény
180 cm. magas jókarban lévő eladó. Pacsirta-utca 27. sz. 122

Lépes
pergettett méz kapható. Rákóc-utca 18. sz. 123

Káposztás
hordó eladó teljesen jókarban lévő, megtekinthető Piac-utca 77. sz. I. em. 6. alatt. 129

Egy
igen jó állapotban lévő keveset használt szabadon futóval ellátott modern kerékpár elutazás miatt olcsón eladó. Nyil-u. 114. sz. 79

Karikahajós
varrógép eladó. Értekezhetni Erzzebet-ut 14. szám. 108

Masszív
jókarban lévő ebédlő eladó, elköltözés miatt olcsón. Szentanna-u. 50. sz. alatt. 128

Egy
zárt pedálú cimbalom eladó Érkekezhetni pályaudvar podgyáspénzlár. 261

Gyümölcsfa-
oltványok és vadoncek, szabadban nevelt bokor és magastörzsű rózsák jutányos áron eladók. Törökszentmiklós község kertészetiében. Árjegyzék ingyen. 188

Tőgyfa-eladás.
A csátrnyai uradalmi erdőségeken 3172 drb. álló tőgyfa kerül eladásra. A venni szándékozók forduljanak közelebbi tájékoztatás végett az Uradalmi Tisztviséghez, Csáktornyan. 189

Bernáthegyi
nagyon szép hathetes kutyakölykök, Németországából importált apától. 40 koronájával kaphatók ifj. Vidovszki Károly gazdaságában, Békéscsaban. 194

Eladó
szőlő a Köntös-kert első járáson 1032 négyszögöl kitünő borteremő, nemes faj gyümölcsfákkal, jókarban lévő épületekkel Értekezhetni a tulajdonossal Jókai-utca 20. szám. 266

Nagycseri
állomás mellett Halápszelen 21 kat. hold haszonbérbeadó. Bővebbet dr. Balázs ügyvédnél Varga-utca 1. 267

AMERIKA DEBRECZENBEN,
aki **TAKÁCS VINCENÉL**, a ref. nagytemplom mellett készített fényképeit és levelezőlapjait. Csekély ráfizetéssel majdnem életnagyságu képet kap. 1812

Autogén-
hegesztések készíttettek **IFJ. LOSONCZI JÁNOS DEBRECZEN,** József kir. h.-u. 16. Telefon 347. 1903

**Szalonna, zsirnak-
való és zsír** ::::
a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban beszerezhető

Poláczek István
hentes- és zsiradéküzletében **DEBRECZEN,** 1862 **Csapó-u. 98**

Állandó nagy harisnyavásár
a Harisnyaaruházban. H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára.

Doszpoly János utóda cég Fótér, Tisza-palota. ::::

Tekintettel a közelgő iskola évre, mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva. Előzékeny kiszolgálás. Szigoruan szabott árak!

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐLAPOK GÁBOR MŰTERMÉBEN KÉSZÜLNEK, CSAPÓ-UTCZA 10. SZÁM ALATT. ::::

Beiratkozás a **NÖTH** zenekonzervatóriumba Szentanna-u. 18. (a r. kat. főgymnasiummal szembe.) Prospektus (tájékoztató) díjtalanul kapható. 2055

Vidéken nagyobb vaskereskedésben működő, — több évi gyakorlattal bíró **KÖNYVELŐNŐ** ki a kereskedelmi levelezésben teljes jártassággal bír, Debreczenben **ÁLLÁST KERES.** Szíves megkeresések-re felvilágosítást e lap kiadóhivatala nyújt.

Téglás-kert
I. járásban 1200 négyszögöl föld, fajta levő épületekkel egészben, vagy négyszögölként 4 koronájával eladó.

Téglaskert
III. járásban, a csószház mellett a közel a téglagyárhoz 1600 négyszögöl föld parcellázva, vagy egészben eladó. — Értekezhetni a csósznál, vagy a csapó-utcai zónamészárszékben. 2087

Üzlet-helyiség
25 méteres betonos raktárhelyiséggel, nagy udvarral, esetleg mezőgazdasági gépgyári raktárnak azonnal ::::

kiadó
HUNYADI-UTCA 13. SZ. Értekezhetni ugyanott.

Ügyes és megbízható üzletszerzőket
kedvező feltételek mellett alkalmaz a 2150

Magyar-Franczia Biztosító
társaság debreceni vezérigynöksége (Iroda: Piac-utca 61. szám. Fischer-ház).

Üzletszerzőket
keres életbiztosító-intézet magas járandósággal. Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek. Nyugdíj-jogosultság jellegére. 2045

Gondnoknő

internátushoz kerestetik. Gépirást tudó cönyben részesül. :: Megkeresés Boeckay-tér, gazdasági igazgatónál. 2240

U tázásomból hazazérkezve, ismét a nagyérdemű hölgyközönség szíves rendelkezésére állók. Sikerült oly elsőrendű **férfi szabászra** szert tennem, kinek gyönyörű angol munkája a legkényesebb igényeket is kielégíti. **PILICZER** női divatterme **Péterfia-u. 39. 2105**

Tankönyvekért

fél árnál többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiu- és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kapható **Harmathynál**, Fűvészkeret-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház) Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zseb könyv gratis. Rajzkörzők, vonalzők, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

KIADÓ

a Széchenyi-u. 24. sz. a. egy 10 méter hosszú, 5-30 méter széles, 6 ablakos, teljesen világos, magas udvari helyiség

mely kiválóan alkalmas építészeti vagy más akármilyen irodának, garcon lakásnak, műhelynek, vagy raktárnak. Azonnal bérbe vehető. — Értekezhetni a háztulajdonossal **József kir. herceg-utca 19. sz. alatt.** — Aki ezen helyiség bérletére reflektál, megtekintés előtt itt keressen fel. 2106

Kiadó

november elsejétől Széchenyi-u. 21. sz. a. 4 szobás modern **utcai lakás** és ugyancsak nov. 1-től három szobás **udvari lakás** Arany János-utca 39. sz. alatt. 1826

Zongorák, Pianinok

bérbe kaphatók :: **SCHMIDT** zongorarakárában, Piac-utca 73.

Különtéle

Mig a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2-40 korona, szöv. maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműmek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. **Gyenes Antal,** Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

MAISON BIRÓ
angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferenc-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövethől selyem béléssel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazonzott 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Kosztot
és teljes ellátást kaphat 2-3 tanuló, egyedül álló özvegyasszonynál, kinek szép lakása van. Gyermekre nagy gondot tud fordítani. Czim Kleinné, Aranyjanos-utca 16. szám. 880

Mes Dames:
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfitot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan, **Maliid arczenecs, krém és szappan** okvetlen elműlasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Fő-áktárak- **Jozsa és Jóna** és **Tóth Béla** utóda **Kubek** Tiszapalota. 2416

Német
órát vennék Cim a kiadóhivatalban. 125

ó
házi koszt bent kosztolásra magányos fiatal ember részére olcsón kapható. Czim a kiadóhivatalban. 918

TOLNAI DÁNIELNÉL

Piac-u. 49.
Olcsó egységárak !!
11-13-15-18 korona.

Meteor mozgószínház
Boeckay-tér 10. Telefon 947. Ma vasárnap: „Mire megvénülünk” társadalmi világsláger 3 felvonásban. „Polidor és a bomba” humoros. „Ruth Roland kálem színész” kitünő sport kép. „Haj-sza életre halálra” megrendítő világsláger 3 felvonásban. 1758

Orth.
kóser koszt kvártély gyermektelen családnál kapható. Szív-u. 8. sz. 260

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Miklós-
utcai 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. Irodának is nagyon alkalmas. 836

Bolihelyiség
Miklós-utca 22. szám alatt olcsón, azonnal kiadó. Mészárszéknek, hentesnek vagy borbélynak igen alkalmas. Értekezhetni a fűszerüzletben. 173

Elegánsan
butorozott szoba egy v. két ur részére kiadó. Teleki-u. 76. sz. 2239

3 szobás
modern utcai lakás mellék helyiségekkel együtt október vagy novemberre kiadó. Értekezhetni Magos-utca 18. sz. alatt. 239

Eladó a Sestakertben Poroszlai-ut 48. szőlő

mely november hó elsejéni átadással négyszögölként most 18 koronájával, keves pénzrel megvehető. — Értekezhetni ugyanott

Üzletszerzőket
keres életbiztosító-intézet magas járandósággal.

Nyugdíjas egyéneknek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Ajánlatok referenciákkal a kiadóhivatalba kéretnek. Nyugdíj-jogosultság jellegére. 2045

!! MEGÉRKEZETT !!

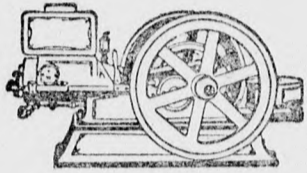
MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

Általánosan elismert tény,

hogy KUKORICAMORZSOLÓK, RÉPA-
VÁGÓK, MALMOK, TAKARMÁNYKA-
MARÁK meghajtására legkitűnőbb
az eredeti amerikai

**WATERLOO
BENZINMOTOR**

vállk be.

Bgyedül kapható:
DÉNES B.

betéti társaságnál, Budapest,
V. Lipót-körút 15.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.**Biztos
védelem**

sebesüléseknél.

A híres, 40 év óta
ezerszeresen ki-
próbált és bevált
antiseptikus

Prágai házikenőcs

megóv a tisztálanságtól, sebek gyu-
ladásától, enyhíti a fájdalmakat, gyor-
sítja a gyógyulást és sokoldalú hatása
által mint legyítő szivókenőcs egyetlen
háiban sem hányozhatók.

1 doboz 70 f. naponkinti postai szét-
küldés a pénz előleges beküldése mel-
lett 4 doboz 3 K 18 f., 10 doboz 7 K
bérmentve minden állomásra.

Fragner B. cs. és kir. udvari
szállító.
Gyógyszertár a „Fekete sashoz”.
Prag, Kleinsite, Ecke der Nerudag, Nr. 203.
Raktárak az Osztrák-Magyar gyógyszer-
tárakban.

A csomagolás összes
részét a törv. bejegyzett
védjeggyel
vannak ellátva.

**Guttorl Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített
MARGIT-CRÉME
MARGIT-SZAPPAN**

legjobb arckenőcs, 2-3 nap alatt tisztítja és szépíti az arcot,
Margit-Créme egyedül szer szeplő, máj-
foltok, pattanások, bőrtarka
(Mftesser), ráncok, kiütések ellen.
Margit-Créme páralan szer bőrpattanások,
sódos, napbarnítás ellen.
Margit-Créme bűmlatos hatása abban
rejtik, hogy bőrre kenve,
ez rögtön felveszi és ez okozza azon esodás át-
alakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltok-
kal fedett arc 2-3 nap alatt fehérre lesz.
Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem
zsíros, az arc nem lesz fé-
nyes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme ára: nagy tégely 2
kor., kis tégely 1 kor. Margit-puder fehér, rózsá-
v. erémszínben 1:20 kor. Margit-szappan da-
rabja 70 fillér. — Csakis akkor valódi, ha min-
den egyes doboz

guttorl Földes Kelemen gyógyszerész Arad
főtirattal és címerrel van ellátva. Utánzásoktól óvakodjunk!

Főlerakat Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és
Jóna drog., Kubek Sándor, Mihalovits Jenő, Mauth-
ner Alfred, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajdu-
bözörmény: Ercey Gábor gyógyszer. — Hajdu-
szoboszló: Bardócz Zsigmond.

Figyelem!

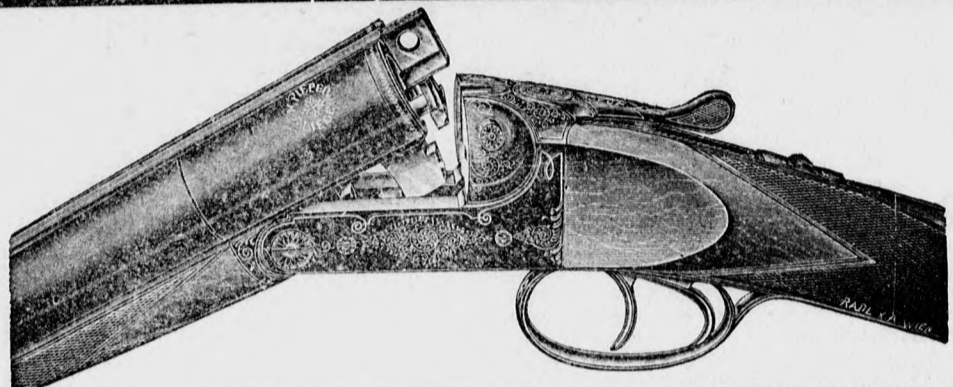
Hunyadi-u.
17-19. szám.

Egyéves önkéntesek figyelmébe !!**Koros Sándor**

elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi
szövetek, valamint hadifelszerelési cikkek nagyraktára

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. :: Telefon 11-51.

Tényleges és tartalékos tiszték, egyéves önkéntesek a legegésab-
ban, szabályszerint kiváló olesó árban felszereltetnek. Az anyag jó minő-
ségéért, valamint előírás szerinti felszerelésért felelősséget vállalok. **Leg-
újabb divatu angol és francia** divatöltényök, vasuti egyenruhák, hadi-
felszerelések, magyar díszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság
mellett **pontos időre készíttetnek.**

Árjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálók.

Van szerencsénk a n. é. vadászközönség szíves tudomására hozni, hogy az új angol villanyerőre berendezett automa-
tikusan működő löporadagoló-gépünk, amelyen az osztrák-magyar füstnélküli löport eredgramm pontossággal le-
mérhetjük, megérkezett. Füstnélküli töltények száza kemény serettel és kátránylemezcs fojtással 16-os K 13—, 12-6s
K 15—. Töltények megyei telefonunk után megrendelhetők és postán is szállíthatók lesznek. Telefonszám: 12-69.
Kiváló tisztelettel:

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.**Szülők figyelmébe!**

A közeledő iskolaév alkalmából megtekintésre aján-
lom legjobb kiviteit és legjobb anyagból készült

férfi-, fiu- és leánykaruháimat.

Az árak kitűnő minősége által nagy megtakarítás
érhető el.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari kamarai szállító

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 51. SZÁM.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyárvállalatunk

40 év óta az első helyen áll

a sajtógyárak közt és szakkörökben
a legjobb hírnévnek örvendő.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor-
és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezé-
sekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlő-
malmokról, szőlőszeti és szemzőgépekről stb. stb.
Több mint 700 érem és első díjak stb.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcserőrtékesítési gépek különlegességi gyára

1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselek kerestetnek.